Ազգ
Azg
armenian daily
28 մարտ 2003 ուրբաթ 59 (2744)

«Միջազգային ներումը» մատնանշում է պատերազմական հանցագործությունները

ԺՆԵՎ, 27 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Միջազգային ներում» կազմակերպության ղեկավարության կարծիքով, Իրաքում ընթացող պատերազմի մեկ շաբաթվա ընթացքում կռվող երկու կողմերն էլ արդեն հասցրել են մարդկության դեմ հանցագործություններ կատարել: Իրավապաշտպանները պահանջում են անհապաղ եւ անկողմնակալ հետաքննել Բաղդադի 14 խաղաղ բնակիչների զոհվելու հանգամանքները: Կազմակերպությունը նաեւ բողոքում է ամերիկյան ուժերի կողմից Բաղդադի հեռուստատեսության շենքը ռմբակոծելու դեմ: Նշվում է, որ դա քաղաքացիական օբյեկտ է եւ պաշտպանված է միջազգային օրենքով: Միաժամանակ կազմակերպությունը ուշադրություն է հրավիրում այն հաղորդումների վրա, որոնց համաձայն իրաքյան զինվորականները ռմբակոծել են Բասրայի խաղաղ բնակչությանը, եւ որ նրանք ռազմական օբյեկտները տեղակայում են բնակշենքերին անմիջականորեն մոտիկ ու խաղաղ բնակչության խիտ կուտակման շրջաններում:

ԱՍՈՒԼԻՍ

Արա Աբրահամյան. «Համահայկական կազմակերպության նպատակն է հայ լինելու հպարտություն ներշնչել յուրաքանչյուրին»

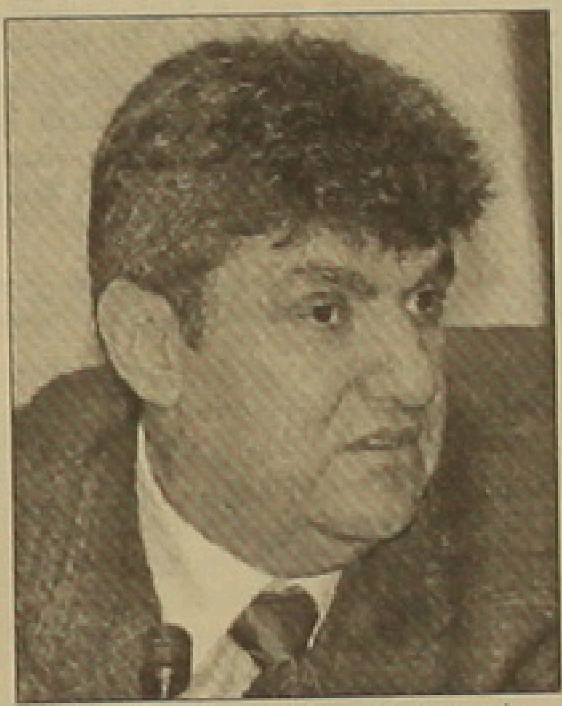

Վերջապես երեկ պարզվեց, թե վերջին ժամանակներս հասարակության մեջ պտտվող համաշխարհային հայկական կառույց ստեղծելու մասին լուրերը որքանով են հավաստի եւ իրատեսական:

Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Աբրահամյանի երեկվա ասուլիսը նվիրված էր հենց համաշխարհային հայկական կազմակերպության ստեղծման նախապատրաստական աշխատանքներին: 2002 թ.-ի հոկտեմբերին Մոսկվայում տեղի ունեցավ «Հայերը դարերի սահմանագծին եւ միջազգային հարաբերությունների այժմեական խնդիրները» թեմայով միջազգային համաժողով, որի ընթացքում ընդունվեց որոշում համահայկական կառույց ստեղծելու համար նախաձեռնող խումբ ձեւավորելու մասին: Նախաձեռնող խումբը ձեւավորվեց եւ մի քանի ամիս շարունակ զբաղված էր համաշխարհային կառույցի կազմկոմիտե ձեւավորելով:

Նախաձեռնող խումբը պատրաստել է նաեւ նոր ստեղծվելիք կառույցի կանոնադրությունը, հայեցակարգը, մի շարք այլ նյութեր, որոնք կներկայացվեն 2003 թ. հոկտեմբերին կայանալիք հիմնադիր համագումարի քննարկմանը:

Ըստ ՌՀՄ նախագահ Արա Աբրահամյանի, որոշվել է կազմկոմիտեի անդրանիկ նիստն անցկացնել Երեւանում, եւ այն տեղի կունենա այսօր: Աշխարհի 20-ից ավելի երկրներից մոտ 35 կազմակերպություններ առաջադրել են իրենց թեկնածուներին այդ նիստին մասնակցելու համար: Արա Աբրահամյանի համոզմամբ, առաջին անգամն է, որ հայ ժողովուրդը կազմակերպված ձեւով կարողացել է համախմբել այսքան մեծ թվով կազմակերպությունների՝ ազգային խնդիրները լուծելու նպատակով:

Պատասխանելով լրագրողների հարցերին, ՌՀՄ նախագահը նշեց, որ նախ Հայերի համաշխարհային միություն անվանումը դեռեւս պայմանական է, այն կարող է փոխվել, իսկ ընդհանուր առմամբ նման կառույցի ստեղծումը նշանակում է աշխատել միասին եւ կազմակերպությունների, եւ անհատների մակարդակով՝ տեսադաշտից դուրս չթողնելով հայկական ոչ մի կազմակերպության, ոչ մի հայի: Թե «ինչ կազմակերպություններ հանդես կգան որպես հիմնադիր» հարցին Արա Աբրահամյանը պատասխանեց, որ այս հարցը լուծում կստանա այսօր կայանալիք նիստի ժամանակ:

Տես • էջ 3

Ամերիկյան բլից-կրիգը ձախողվեց

Գլխավոր ճակատամարտերն առջեւում են

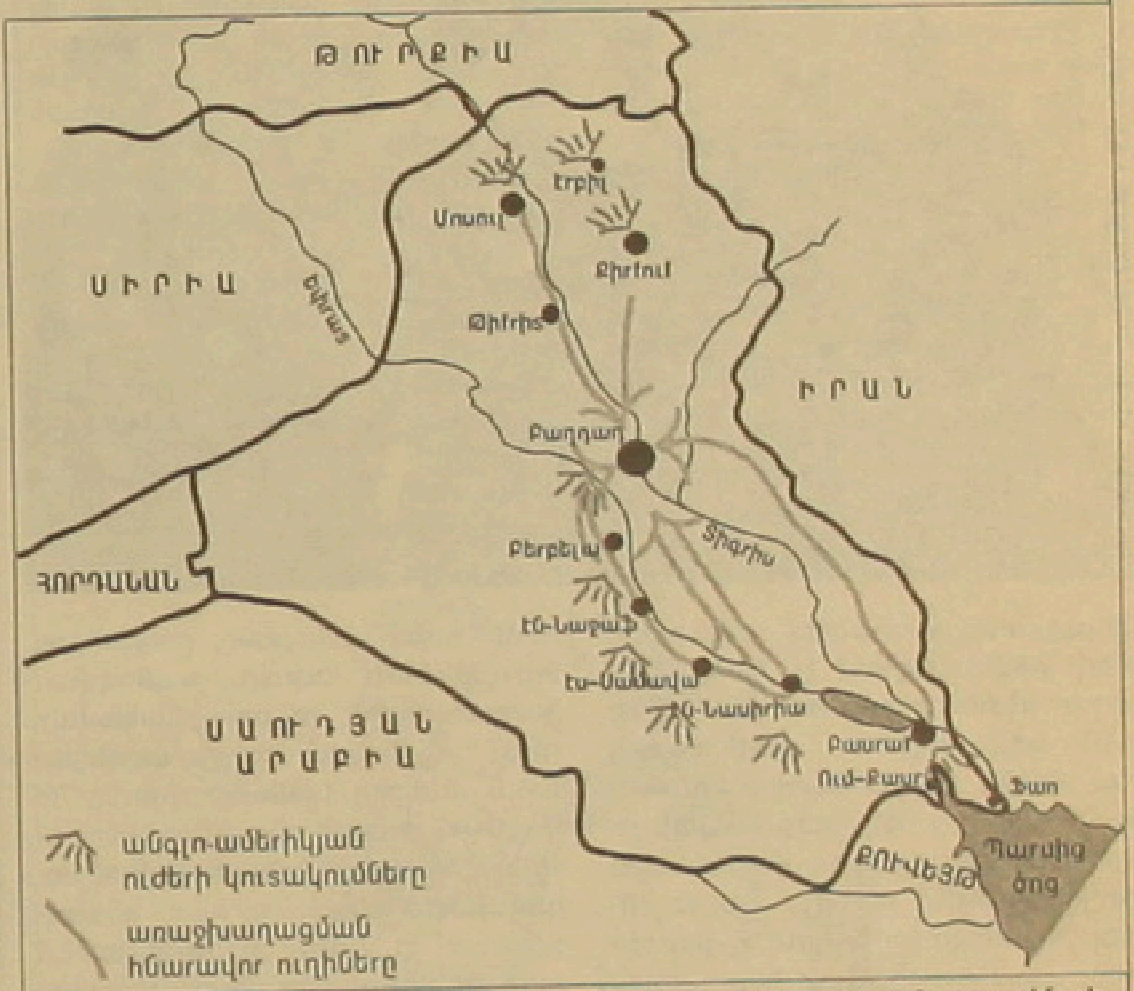

Բոլոր նշաններից հայտնի է, որ կայծակնային պատերազմի անգլո-ամերիկյան ծրագիրը ձախողվել է եւ պատերազմը դեռեւս շարունակվելու է անորոշ ժամանակ, խոստանալով նոր զոհեր ու զոհողություններ հակամարտող կողմերին եւ մասնավորապես Իրաքի քաղաքացիներին: Վերջինիս առողջապահության նախարարը երեկ հայտարարեց, որ պատերազմի անցնող 8 օրերի ընթացքում սպանվել են 350 եւ վիրավորվել 4000 քաղաքացիներ: Միայն երեկվա ռմբակոծություններից Բաղդադում զոհվել է 26 մարդ: Նա որեւէ թիվ չնշեց սպանված կամ վիրավոր իրաքցի զինվորների վերաբերյալ: Նույնը երեկ արեց Քուվեյթում տեղակայված ամերիկյան զինվորական ղեկավարությունը, իրենց զոհերի եւ վիրավորների թիվը համարելով ռազմական գաղտնիք: Այսուհանդերձ, գաղտնիք չէ, որ անգլո-ամերիկյան ուժերը շարունակում են զոհեր տալ գրեթե բոլոր ճակատների վրա, քիչ չեն նաեւ սեփական կրակից սպանված-վիրավորների թիվը:

Երեկվա օրը հասկանշվեց Իրաքի հյուսիսում՝ դեպի Կիրկուկ, եւ հարավում՝ Նաջաֆի մոտ ամերիկյան ուժերի համալրմամբ: Առաջինի մասին մանրամասն գրել ենք 5-րդ էջում, իսկ երկրորդը վերաբերում է Բաղդադից դեպի հարավ 90 կմ հեռավորության վրա նախորդ երկու օրերին ամերիկյան ուժերի կրած դժվարություններին, որոնց արդյունքում 3-րդ հետեւակային դիվիզիայից իրաքյան ընտիր ուժերի դիմաց կանգ առած 7-րդ զորախմբի սպասված օգնությանը: Վերջինները, շուրջ 15 հազար մարդ եւ զրահատեխնիկա, երեկ առավոտյան օգնության հասան ամերիկյան առաջապահ զորքին Նաջաֆի եւ Նասիրիայի մոտ: Դրա շնորհիվ հնարավոր դարձավ վերստին գրավել Եփրատի կամուրջը:

Մյուս կողմից անորոշ վիճակ է տիրում ավելի հարավ ընկած Բասրայում եւ նրա շուրջը: Անգլիացիները հայտարարում են, որ իրենց հաջողվել է չեզոքացնել նախորդ գիշեր քաղաքից դուրս՝ դեպի Ֆաո թերակղզի շարժվող 120 հրասայլերից 19-ը, սակայն մյուսների մասին առայժմ տեղեկություններ չկան:

Սպասվում է, որ այս շաբաթավերջում տեղի կունենան գլխավոր ճակատամարտերը Բաղդադի եւ հարակից բնակավայրերի ուղղությամբ: Նախագահ Ջորջ Բուշը վարչապետ Թոնի Բլերի հետ երեկ տված ասուլիսում վստահություն հայտնեց, թե հաղթանակն իրենցն է լինելու, սակայն չասաց, թե պատերազմը մինչեւ ե՞րբ է շարունակվելու:

ԱՄՆ-ում ոստիկանությունը ձերբակալել է Նոբելյան մրցանակի դափնեկիրների

Մարտի 11-ին տեղեկացրել էինք, որ ամերիկյան ոստիկանությունը 25 կանանց թվում ձերբակալել է անվանի գրողներ Արիս Ուոքերին եւ Մաքսին Հոնգ Քինգստոնին: Պարզվում է, ԱՄՆ-ում պատերազմը դատապարտելու համար ձերբակալում են նաեւ Նոբելյան մրցանակի դափնեկիրներին:

Թուրքական «Աքշամ» եւ «Ենի շաֆաք» թերթերը մարտի 27-ի համարներում, տեղեկացնելով Սպիտակ տան առջեւ կազմակերպված հերթական ցույցի մասին, որին մասնակցել էր շուրջ 60 ցուցարար, նշում են, որ նրանց մեծ մասը ձերբակալվել է: Ընդ որում, ձերբակալվածներից 35-ը կրոնական գործիչներ են, իսկ Մեյրիդ Կորիգան-Մագուայրն ու Ջոդի Ուիլյամսը՝ Նոբելյան դափնեկիրներ: Ի դեպ, Մեյրիդ Կորիգան-Մագուայրն այդ մրցանակին արժանացել էր 1976 թ. Հյուսիսային Իռլանդիայում կրոնական հողի վրա ծագած բախումների կասեցմանը նվիրված «Խաղաղության մարտիկ» նախագծի, իսկ Ջոդի Ուիլյամսը՝ ցամաքային ականների տեղադրումն արգելելու ուղղությամբ կատարած աշխատանքի համար:

Թուրքական թերթերը միաժամանակ նշում են, որ ամերիկյան ոստիկանությունը Մեյրիդ Կորիգան-Մագուայրին ձերբակալելիս չի մոռացել ձեռնաշղթաներ հագցնել նրան: Մենք էլ ասենք, որ ԱՄՆ-ն ազատությունների երկիր է, այնտեղ յուրաքանչյուր ոք, անկախ հասարակության մեջ զբաղեցրած դիրքից կամ գիտական վաստակից, պատերազմը դատապարտելու եւ ձերբակալվելիս ձեռնաշղթա հագնելու իրավունք ունի:

[illegible]

Ռուսաստանից Ադրբեջան էր բերվում պայթուցիկի խոշոր խմբաքանակ

ՄՈՍԿՎԱ, 27 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Պայթուցիկի եւ էլեկտրադետոնատորի խոշոր խմբաքանակ են կալանել Ռուսաստանի սահմանապահ ծառայության աշխատակիցները ռուս-ադրբեջանական սահմանում: «Ռուսաստանից Ադրբեջան մեկնող շարժակազմի զննության ընթացքում, Դերբենդի երկաթուղային կայարանում, հայտնաբերվել են երկու տոննա տրոտիլ-լիթիումային լիցքեր եւ 4200 էլեկտրադետոնատորներ», չորեքշաբթի հաղորդել են ՍԴԾ մամլո կենտրոնում: Սահմանապահները այդ բեռը համարել են «երկակի նշանակության բեռ» եւ կալանել այն վագոնները, որոնցով փոխադրվում էր: Մինչդեռ, ինչպես «Ինտերֆաքսին» հայտնել է աղբյուրը ՍԴԾ հյուսիսկովկասյան վարչությունից, ավելի շուտ, շարժակազմը Ադրբեջան էր մեկնում օրինական հիման վրա: Բեռան լեգալության ստուգումը կտեւի երեք օր:

Դեսանտ Իրանում

ԷԼ ՔՈՒՎԵՅԹ, 27 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ամերիկա-բրիտանական դեսանտայինների խումբը, որն ուղարկվել էր Իրաքի հարավ, սխալմամբ վայրէջք է կատարել Իրանում: Իրանի Խուզեստանի նահանգի Ճահճուտ վայրի բնակիչները ականատես են եղել շփոթահար դեսանտայինների, որոնք վայրէջքից հետո հասկացել էին, որ «վրիպել» են, հաղորդել է Քուվեյթի լրատվական գործակալությունը:

Իրանի Դորուք քաղաքի բնակիչները եւս անչափ զարմացել էին, երբ իրենց գլխավերեւում հայտնված սեւ կետերը, ինչպես պարզվել էր, ամերիկացի եւ բրիտանացի զինվորներ էին:

Նոր առաջարկներ չեն ակնկալվում

ՀՀ արտգործնախարարը ինտերնետով պատասխանել է աշխարհի տարբեր երկրներից իրեն ուղղված հարցերին

ԵՐԵՎԱՆ, 27 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը ինտերնետով պատասխանել է աշխարհի տարբեր երկրներից իրեն ուղղված հարցերին: ԵԱՀԿ համանախագահների առաջիկա այցի վերաբերյալ նա ասել է, թե նրանք տարածաշրջան են ժամանելու եկող ամիս, եւ «մենք նոր առաջարկներ չենք ակնկալում, այլ միգուցե նորացված տարբերակ այն առաջարկների, որոնք սեղանի վրա են եւ որոնց շուրջ բանակցությունները շարունակվում են Քի Վեսթի հանդիպումից ի վեր»:

«Նախագահ Բուշն ասել է, որ ԱՄՆ-ը շարունակելու է առաջնորդվել «խաղաղություն ուժի միջոցով» բանաձեւով: Արդյոք այդ բանաձեւը արտահայտու՞մ է նաեւ հայկական կողմի մոտեցումը Ղարաբաղի հարցում»: Այս հարցի վերաբերյալ արտգործնախարարն ասել է. «Եթե նախագահ Բուշը նկատի ունի, որ խաղաղությունն ապահովելու համար պիտի ամուր պաշտպանություն ունենալ, ապա դա նաեւ մեր քաղաքականությունն է»:

Անդրադառնալով Ղարաբաղի վերաբերյալ մեկ այլ հարցի, Վ. Օսկանյանը նշել է. «Մեր հարաբերությունները միջազգային հանրության հետ չեն փոխվել: Մենք աշխատում ենք Մինսկի խմբի հետ եւ առաջ ենք տանելու մեր դիրքորոշումը Ղարաբաղի հարցում: Չափազանց անպատեհ ու անհիմն մեղադրանքները, որոնք երբեմն ներկայացվում են, կառուցողական չեն: Այս ընտրությունները երբեք հարված չեն եղել մեր հեղինակությանը, եւ դրանց արդյունքը բոլորովին այնքան վատ ու ողբերգական չէ, որքան ներկայացնում են»:

«Հայաստանը դեմոկրատակա՞ն երկիր է» հարցին ՀՀ արտգործնախարարը պատասխանել է՝ այո, Հայաստանը ժողովրդավարության ճանապարհին է:

Թուրքիան եւ Իրանը՝ Իրաքի տարածքային ամբողջականության պահպանման օգտին

ԹԵՀՐԱՆ, 27 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքիան եւ Իրանը հանդես են գալիս Իրաքի տարածքային ամբողջականության պահպանման օգտին, ինչպես նաեւ կոչ են անում համաշխարհային հանրակցությանը՝ ջանքեր գործադրել «մարդկային ողբերգությունը» կանխելու համար: Այդ մասին այսօր կայացած հեռախոսազրույցի ընթացքում հայտարարել են Իրանի եւ Թուրքիայի արտգործնախարարներ Քամալ Խարազին եւ Աբդուլլահ Գյուլը:

Ինչպես նշվում է պաշտոնական հաղորդագրության մեջ, զրույցի ընթացքում ընդգծվել է, որ երկու կողմերը «ընդհանուր մտահոգություն ունեն իրաքյան ճգնաժամի վերաբերյալ»:

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

117 նորագիրներ Եղվարդում

Վերջին ժամանակներս երկրի քաղաքական ակտիվության պայմաններում զգալիորեն ավելանում են Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության համակիրները: Դա էր վկայում նաեւ երեկ Եղվարդ քաղաքում ՀՌԱԿ նույնանուն ակումբի նիստը, որին մասնակցել ցանկացողների թիվն անցնում էր 100-ից: Եվ սոսկ հետաքրքրասերներ չէին եկել: 117 եղվարդցիներ ցանկություն հայտնեցին անդամագրվել կուսակցությանը, որը մեկ դարից ավելի իր գործունեության ընթացքում հստակ կողմնորոշում է ունեցել. սատար լինել հայ ժողովրդին հուզող հարցերին, սատար լինել մայր հայրենիքին՝ անկախ այն բանից, թե ինչպիսի կարգավիճակում է եղել: Այդպես է նաեւ այժմ, երբ զուտ կուսակցական, նեղ հարցերը միշտ էլ ստորադասվում են ազգային շահերին ու նպատակներին:

Ժողովին ներկա ՀՌԱԿ փոխատենապետ Հրայր Կարապետյանը եւ Հանրապետական վարչության անդամ Կարեն Կակոյանը, ընդունելով նորագիրների ուխտը, համոզված հայտարարեցին, որ այս բնակավայրում քաղաքական զգալի ազդեցություն ունեցող կուսակցությունը ՀՀ Ազգային ժողովի ընտրությունների օրը հաջողությունների է հասնելու ժողովրդավարական, արդար ընտրություններ եւ երկրի խորհրդարանում արժանի մարդկանց մուտքն ապահովելու համար:

Ս. Մ.

«Կշարունակենք փոխլրացման քաղաքականության կիրառումը»

Վստահեցնում է ՀՀ ԱԳՆ մամլո խոսնակը

Եվրոպական ուղղությունը մեր երկրի արտաքին քաղաքականության գերակայությունների շարքում շեշտվում է մշտապես: Դեռեւս ամբողջությամբ կատարած չլինելով եվրոպական կառույցներից մեկի՝ Եվրախորհրդի առաջ ստանձնած մեր պարտավորությունները, նախագահական վերջին ընտրություններին ունեցանք եվրոպացիների ընդգծված բացասական գնահատականը: Ինչպե՞ս է ՀՀ արտգործնախարարությունը պատկերացնում մեր երկրի համագործակցությունը եվրոպական կառույցների շրջանակներում: Կկրի՞ փոխգործակցությունը փոփոխություններ, խմբագրումներ: Մեկնաբանում է ԱԳՆ մամլո խոսնակ Ձյունիկ Աղաջանյանը:

- Փոփոխություններ՝ ոչ, քանի որ կա գործող ու հստակ մշակված օրակարգ թե՛ Եվրամիության հետ՝ Գործընկերության ու համագործակցության պայմանագրի շրջանակներում, թե՛ Եվրախորհրդի հետ՝ ՀՀ ստանձնած պարտավորությունների առումով:

Ինչ վերաբերում է ընտրությունների առնչությամբ տրված գնահատականներից բխող աշխատանքներին, ապա բնականաբար հստակ քայլեր կձեռնարկվեն դրանք եվրակառույցների հետ առավել ակտիվ դարձնելու ուղղությամբ, որպեսզի վեր հանվեն այն խնդիրները, որ ունենք, եւ համակարգված ջանքերով փորձենք շտկել իրավիճակը: Այս գործընթացում պետք չէ անտեսել այն հանգամանքը, որ եվրոպական չափանիշներին համապատասխան հասարակության կառուցումը, այդ հասարակության բոլոր շերտերում փոփոխությունների, եւ շատ դեպքերում անգամ՝ հիմնարար փոփոխությունների գրանցումը մեծ ջանքեր, ժամանակ եւ, ամենակարեւորը, համառորեն առաջ գնալու հետեւողականություն պահանջող գործընթաց է, որին մասնակից պետք է լինեն բոլորը: Եվ այստեղ մենք եվրոպական երկրներից սովորելու շատ բան ունենք:

- Ինչպե՞ս կամփոփեք Հայաստանի արտաքին քաղաքականության գերակայություններն առաջիկա 5 տարիների համար: Ինչպիսի՞ շեշտադրումներ կարող է բերել իրաքյան պատերազմը:

- Ինչպես ամեն երկրի համար, մեզ համար էլ ամենակարեւոր խնդիրը մեր երկրի անվտանգության ապահովումն է՝ անվտանգություն հասկացության բոլոր վեկտորներով՝ թե՛ պաշտպանական, թե՛ քաղաքական, թե՛ տնտեսական: Այս առումով մենք կշարունակենք փոխլրացման քաղաքականության կիրառումը, որը բավականին արդյունավետորեն ծառայել է մեր շահերի պաշտպանությանն ու առաջ մղմանը: Հետամուտ կլինենք տնտեսական զարգացմանն ուղղված ամենատարբեր քայլերի իրականացմանը՝ առկա շուկաներում հնարավորությունների ընդլայնումից մինչեւ նորերում մուտք ապահովելը, արտաքին ներդրումների համար բարենպաստ պայմանների ստեղծումն ու նոր ներդնողների ներգրավումը մեր տնտեսության մեջ: Եվ, իհարկե, խնդիր է մնում Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության խաղաղ կարգավորումը:

Ինչ վերաբերում է իրաքյան պատերազմի հետեւանքներին, կարելի է ամենատարբեր կանխատեսումներ անել, սակայն դրանք բոլորը մեկ ընդհանրություն կունենան՝ անորոշությունը: Առայժմ վաղ է խոսել իրաքյան պատերազմի ավարտից հետո ստեղծվող իրավիճակի մասին, քանի որ շատ բան կախված կլինի գլոբալ մակարդակով ծագած որոշակի հակասության շարունակությունից եւ դրա բնույթից, Թուրքիա-ԱՄՆ զարգացումներից եւ տարածաշրջանում Թուրքիայի ու մեր հարեւանների դիրքերի փոփոխությունից: Այս անորոշության մեջ դժվար է հստակ կանխատեսումների մասին խոսել: ԱԳՆ-ում այսօր բոլոր հնարավոր զարգացումների վերաբերյալ ուսումնասիրություններն արվում են, մշակվում են մեր քայլերի տարբերակները, սակայն այս պահին վաղ է որեւէ սցենարի վրա կանգ առնել:

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ

Ցեղասպանության օրվան՝ միասնական ճակատով

Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության նախաձեռնությանն արձագանքելով, Լոս Անջելեսի հայկական կազմակերպությունները որոշել են այս տարի համախմբվել եւ միասնական ճակատով նշել ապրիլի 24-ը: Նման որոշման մասին հայտարարվել է մարտի 10-ին կազմակերպված մամուլի ասուլիսի ժամանակ, որին ներկա են եղել ՀԲԸՄ-ի, ՀՅԴ-ի, ՌԱԿ-ի, ՍԴՀ-ի, ինչպես նաեւ Հայ եկեղեցու էջմիածնական, անթիլիասական հատվածների կաթոլիկական եւ բողոքական համայնքների ներկայացուցիչները:

«Մենք պետք է միավորենք մեր ուժերը եւ ապագայի ծրագրերը միասին մշակենք, ես ջանք չեմ խնայելու այդ ուղղությամբ աշխատելու: ՀԲԸՄ-ն անհրաժեշտ քայլերն ու սպասվող ռիսկերը հանձն է առնելու հայկական կազմակերպությունների համագործակցության ոգին բարձրացնելու եւ միասնական ճակատով պայքարելու մեր իրավունքների համար», ասել է ՀԲԸՄ նախագահ Պերճ Սեդրակյանը ելույթ ունենալով ներկաների առաջ:

Չնայած դեռ հստակ մանրամասներ չեն հրապարակված միջոցառումների վերաբերյալ, համաձայնություն է ձեռք բերված հայկական բոլոր հարանվանության կղերականների ներկայությամբ միասնական եկեղեցական արարողություն անցկացնել՝ հարգելու համար Ցեղասպանության զոհերի հիշատակը:

Հ. Ծ.

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ընտրացուցակների անճշտությունների վերացման քայլեր

Հիմնական խնդիրներից մեկը, որի մասին խոսվեց թե՛ նոյեմբերի 20-ի տեղական ինքնակառավարման մարմինների եւ թե՛ նախագահական ընտրությունների երկու փուլերի ընթացքում, ընտրացուցակների թերություններն էին: Ընտրական համակարգերի միջազգային հաստատության (IFES) ամերիկյան կազմակերպությունը նախաձեռնել էր ընտրացուցակներում տեղ գտած անճշտությունների նվազեցումը: Աշխատանքն իրականացվել է հանրապետության 24 բնակավայրերում հատուկ ձեւավորված հանձնաժողովների եւ ներգրավված կամավորների օգնությամբ, որոնք շրջել են բնակարաններով եւ համեմատել փաստացի բնակվողների թիվն ընտրացուցակների տվյալների հետ: Տարբեր մարզերում անճշտությունների վերացման տարբեր տոկոսներ են արձանագրվել՝ 6 տոկոսից մինչեւ 20 տոկոս, կախված տվյալ բնակավայրի տեղական իշխանությունների համագործակցելու պատրաստակամությունից:

Մինչեւ նոյեմբերի 20-ի ՏԻՄ ընտրություններն IFES-ի աջակցությամբ վերացվել են շուրջ 30 հազար անճշտություններ: Այդ ժամանակահատվածից մինչեւ նախագահական ընտրությունները կատարված աշխատանքների ամփոփումն ու մինչեւ մայիսի 25-ի խորհրդարանական ընտրությունները կատարվելիք աշխատանքները կներկայացվեն ապրիլի 2-ին:

Մ. Հ.

Հայցվորի ներկայացուցիչն անպատրաստ էր ներկայացել դատարան

Վնասի հատուցումը՝ 37.500 դոլար

«Առավոտ» օրաթերթի համար 2003 թվականն ընթացքի մեջ մտավ դատական պարզաբանումներով: ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ դեռ հարցերը չլուծված, երեկ նրան դատարան էր հրավիրել նաեւ «Արդշինբանկը»: Ինչպես Կենտրոնականը, այս բանկն էլ բողոքում է իր գործարար համբավին հասցված վնասից: Ըստ հայցասողի, թերթում հրապարակված կեղծ տեղեկությունների արդյունքը եղել է հաճախորդների տեւական անվստահությունը, եւ բանկն այսօր էլ շարունակում է վնասներ կրել:

Ի տարբերություն ԿԲ-ի, որը բավարարվում է լոկ հերքման պահանջով, «Արդշինբանկն» իբրեւ վնասի հատուցում պահանջում է 37.500 ԱՄՆ դոլարի բռնագանձում: Դատական առաջին նիստը կայացավ ՀՀ տնտեսական դատարանում:

Ո՞րն է խնդրի նախապատմությունը, ի՞նչն է պատճառը, որ տնտեսական ու լրագրողական աշխարհի 2 կառույցները սուր են ճոճում միմյանց դեմ:

Օրաթերթի՝ անցած տարվա հունիսի 1-ի համարում տպագրվել է Բարսեղ Զաքոյանի ««Արդշինբանկը» խնդիրներ է ստեղծել այլ բանկերի համար» հոդվածը: Հայցասուն պնդում է, որ հոդվածում մատնանշված փաստերը չեն համապատասխանում իրականությանը: Հոդվածում նշվել է, որ «Արդշինբանկ» ԲԲԸ ժամանակավոր ադմինիստրացիայի ղեկավարը, օգտագործելով պաշտոնական դիրքը, ստիպել է մի քանի առեւտրային բանկերի՝ «Արդշինբանկ» ԲԲԸ վարկեր տրամադրել, որով խնդիրներ է առաջացրել «Արդշինբանկ» ԲԲ առջեւ:

Սակայն մի տարվա վաղեմություն ունեցող վիրավորանքը նոր չէ, որ հրապարակ է հանում «Արդշինբանկը»: Դեռեւս անցած տարվա հունիսի 11-ին ՀՀ տնտեսական դատարան էր ներկայացրել այս նոր հայցադիմումին նախորդող՝ նույն բովանդակությամբ ու պահանջով դիմումը: Սակայն հենց իր՝ հայցվորի կողմի միջնորդությամբ գործը կարճվել է, որովհետեւ պատասխանող կողմը վեճն արտադատական կարգով լուծելու պատրաստակամություն էր հայտնել: Նոր հայցադիմումում «Արդշինբանկը» նոր լրացում է անում. «Չնայած պատասխանող կողմը «Առավոտ» օրաթերթի միջոցով հերքել է բանկի գործարար համբավն արատավորող տեղեկությունը, սակայն միջոցներ չի ձեռնարկել բանկին պատճառած վնասը հատուցելու մասով»:

«Առավոտ» օրաթերթը դատարան ներկայացել էր հակընդդեմ հայցով, պատճառաբանելով, որ «սույն հայցի եւ սկզբնական հայցի միջեւ առկա է փոխադարձ կապ, եւ այն բավարարելու դեպքում կբացառվի բանկի սկզբնական հայցի բավարարումը»: Ո՞րն է հակընդդեմի բովանդակությունը: Ըստ օրաթերթի անցած տարվա մայիսի 31-ին «Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ եւ «Արդշինբանկ» ԲԲԸ միջեւ պայմանագիրը (առ այն, որ «Կոնվերս բանկը» պարտավորվել է «Արդշինբանկի» համար բացել վարկային գիծ՝ 500 հազար ԱՄՆ դոլարի չափի լիմիտով, բանկի հաշվարկի համաձայն՝ 2,5 տոկոսադրույքով) կնքվել է օրենքի եւ իրավական ակտերի պահանջներին անհամապատասխան ու ենթակա է անվավեր ճանաչման: Հակընդդեմ հայցի վերաբերյալ «Առավոտի» շահերի անփոփոխ պաշտպան Արա Զոհրաբյանը (ԿԲ-ի հետ դատում էլ նա է ներկայացնում օրաթերթի շահերը) հայտարարություն արեց, սակայն այն առայժմ չքննարկվեց, քանի որ նախագահող դատավոր Լարիսա Սոսյանին հայցադիմումը դեռ չէր հասել:

Ասենք, որ բռնագանձման պատկառելի գումարի պահանջով այս դատավարությունը գրավել է նաեւ Հայաստանում գործող միջազգային կազմակերպությունների, դիվանագիտական ներկայացուցչությունների ուշադրությունը: Դատավարությանը հետեւում էին ԵԱՀԿ երեւանյան գրասենյակի, Ամերիկյան իրավաբանների ընկերակցության (ABA/CEEMI), Ինտերնյուսի, ԱՄՆ դեսպանատան մամուլի եւ լրատվական ծառայությունների ներկայացուցիչները:

Դատական նիստի հենց սկզբում, սակայն, հայցվոր կողմի ներկայացուցիչ Պողոսյանը հանդես եկավ դռնփակ դատական նիստ անցկացնելու միջնորդությամբ, պատճառաբանելով, թե վիճահարույց թեման բովանդակում է բանկային գաղտնիք պարունակող, երրորդ կողմի շահերը շոշափող տեղեկություններ, եւ հայցվորից ու պատասխանողից զատ մյուսների ներկայությունն անցանկալի է: Դատավորը մերժեց միջնորդությունը, իսկ «Արդշինբանկի» ներկայացուցիչը նոր միջնորդություն ներկայացրեց: Նա առաջարկեց հետաձգել դատական նիստը, խոստովանելով, որ անպատրաստ է ներկայացել դատարան, ծանոթ չէ նյութերին, թեեւ «ըստ պատշաճի լիազորված է» բանկի կողմից: Իսկ «Արդշինբանկի» իրազեկ ներկայացուցիչը (որի լիազորված լինելու վերաբերյալ Պողոսյանը որեւէ փաստաթուղթ չներկայացրեց), բացակայում է հանրապետությունից: Դատավորը որոշեց քննությունը հետաձգել մինչեւ ապրիլի 10-ը, ժամը 15-ը:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային սարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Արա Աբրահամյան. «Համահայկական կազմակերպության նպատակն է հայ լինելու հպարտություն ներշնչել յուրաքանչյուրին»

Սկիզբը էջ 1

Անդրադառնալով համաշխարհային համահայկական կազմակերպության լուծելիք խնդիրների շրջանակին, Արա Աբրահամյանը նախ ընդգծեց, որ կազմակերպությունը հիմնականում երեք խնդիր պետք է փորձի լուծել: Առաջինը հայկական պետականության ամրապնդումն ու զարգացումն է, որին, ըստ պրն Աբրահամյանի, յուրաքանչյուր հայ կցանկանա մասնակցել: Երկրորդ խնդիրը Ցեղասպանության ճանաչումն է: Այս կտրվածքով ՌՀՄ նախագահը կարծում է, որ եթե սփյուռքը կարողանա մեկ ձայնով հանդես գալ, այդ դեպքում միայն այս խնդրի լուծման հարցում կբարձրանա արդյունավետությունը, կմշակվեն հերթական քայլեր:

Այս խնդրի շրջանակներում կազմակերպությունը կզբաղվի նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդրի կարգավորման հարցով: Երրորդ խնդիրը տնտեսական է, քանի որ, ըստ Արա Աբրահամյանի. «Այս կազմակերպության հիմքում շահավետությունն է, մարդ պետք է հպարտությամբ ասի, որ հայ է»: Այս առումով, խնդիրների տնտեսական բլոկում կստեղծվի համաշխարհային ֆինանսական հոլդինգ, որը կիրականացնի տարաբնույթ գործունեություն եւ իր ստացած եկամտի մոտ 20 տոկոսը կտրամադրի ազգային խնդիրների լուծմանը:

Խոսելով երեկ մինչ ասուլիսը Ազգային ակադեմիայում կայացած հանդիպման մասին, պրն Աբրահամյանը հայտնեց, որ հավաքվել էին մի քանի կազմակերպություններ, որոնք որոշել են եւ ստեղծել ՀՌԱԿ, ԼՂՀ կառավարության, «Փախստականների միության», ԳԱԱ-ի եւ «Վաստուրական» կազմակերպության ներկայացուցիչներից կազմված աշխատանքային խումբ, որն արդեն սկսել է աշխատել:

Ընդհանուր առմամբ, Արա Աբրահամյանի կարծիքով, պետք է ստեղծվեն աշխատանքային խմբեր, որոնք այստեղ կիրականացնեն ՀՌՄ ծրագրերը: Որպես արդեն կատարված քայլ, պրն Աբրահամյանը կարեւորեց, որ սկսվող գյուղատնտեսական աշխատանքների կապակցությամբ յուրաքանչյուր մարզում կձեւավորվեն 10 մարդուց բաղկացած աշխատանքային խմբեր, որոնք կզբաղվեն գյուղատնտեսական աշխատանքներում գյուղացուն օգնելու հարցերով: Այս առնչությամբ ապրիլի 10-ին կհավաքվեն Հայաստանի մարզերի ղեկավարության ներկայացուցիչները՝ քննարկելու, թե կոնկրետ ինչպիսին կլինի այդ օգնությունը եւ ովքեր դա կիրականացնեն:

Նշվեց նաեւ, որ փոքր կարվի գյուղատնտեսական աշխատանքներում օգտագործելու տեղական արտադրության պարարտանյութերն ու թունաքիմիկատները, որոնց գնի եւ ներմուծվող նմանատիպ արտադրանքների գների միջեւ եղած տարբերությունը կվճարի Ռուսաստանի հայերի միությունը: Որպես համատեղ ծրագիր, Արա Աբրահամյանը նշեց Հայաստանի ռամկավարների հետ մանր եւ միջին բիզնեսի զարգացման խնդիրների քննարկումը:

Այն հարցին, թե «ինչ բարոյական իրավունքով է Արա Աբրահամյանը ստեղծել համահայկական կազմակերպություն, երբ իր կազմակերպության պաշտպանած թեկնածու Ռոբերտ Քոչարյանի հաղթանակը «չի ճանաչում հայ ժողովրդի գոնե կեսը ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ ԱՄՆ-ում», Արա Աբրահամյանը պատասխանեց, որ բարոյական գնահատական տալու համար պետք է բարոյական իրավունք ունենալ: Իսկ բարոյական բարձր գնահատական Ռուսաստանի հայերի միության գործունեությանը տվել են ՌԴ նախագահը, ՄԱԿ-ը, Յունեսկոն եւ այլք: Ինչ վերաբերում է Ռ. Քոչարյանի թեկնածությունը պաշտպանելուն, ապա ՌՀՄ նախագահը հայտարարեց, որ նման որոշում կայացվել է Ռուսաստանի հայերի միության տարածաշրջանային կառույցների ղեկավարների կողմից համատեղ, եւ այսօր էլ ՌՀՄ-ը շարունակում է պաշտպանել գործող նախագահին:

Այս հարցի հետ կապված Արա Աբրահամյանը նշեց, որ նախորդ օրը հանդիպել էր ՀՀ նախագահին, քննարկել առաջիկա 5 տարիների ծրագրերը, թե ինչ պետք է արվի համատեղ ջանքերով: Պրն Աբրահամյանը համոզմունք հայտնեց, որ պետք է խոսել ոչ թե արյուն թափելուց, այլ պետք է երկիրը կառուցելու քայլեր կատարվեն:

ՌՀՄ նպատակն այսօր Հայաստանում այնպիսի պայմանների ստեղծումն է, որ մարդիկ կարողանան աշխատել, եւ այն կուսակցությունները, այն մարդիկ, ովքեր այլ կարծիք ունեն, պետք է հասկանան, որ ժամանակն է «նստել մեկ սեղանի շուրջ» եւ մասնակցել երկրի զարգացմանը:

Ինչ վերաբերում է Մ. Նահանգներում տեղի ունեցած ցույցերին Հայաստանի ներկա իշխանությունների դեմ, ապա Ռուսաստանի հայերի միությունը դրանք բացասական է գնահատում:

Ըստ քաղաքագետ Անդրանիկ Միհրանյանի, ՌՀՄ-ը շատ պատասխանատվությամբ է վերաբերվում այս հարցին, նկատի ունենալով, որ հայրենիքում առաջնային խնդիր է կայունություն պահպանելը: Եվ այն պահին, երբ միությունը որոշում ընդունեց մասնակցել Հայաստանի ներքին քաղաքական գործերին, միայն նկատի են ունեցել այդ կայունության պահպանությունը:

«Այն մարդիկ, ովքեր այդպիսի ցույցեր են կազմակերպում եւ նման առիթներ ստեղծում, փաստորեն փոքրացնում եւ նվազեցնում են Հայաստանի պետականության արժեքը, ապալեգիտիմացնում են Հայաստանի ղեկավարությանը, եւ դրանով ոչ թե քաղաքական կամ տնտեսական հարց են լուծում, այլ բարդացնում են Հայաստանի վիճակը, որովհետեւ այս փոքրիկ հանրապետությունը հսկայական կախվածություն ունի միջազգային կառույցներից եւ իր մոտ ու հեռու հարեւաններից», ասաց Անդրանիկ Միհրանյանը:

Շարունակելով պատասխանել լրագրողների հարցերին, Արա Աբրահամյանը նշեց, որ միությունը աշխատում է նաեւ ընդդիմության հետ, քանի որ նա նույնպես հայ ժողովրդի մի մասն է: Այս առումով եւ կառավարության, եւ ընդդիմության կտրվածքով կարեւորվում է այն հանգամանքը, որ երկուսն էլ գործեն իրավական դաշտում: Ինչ վերաբերում է նույն իրավական դաշտի կարեւորման պարագայում տեղի ունեցած ձերբակալություններին, ապա, ըստ պրն Աբրահամյանի, ձերբակալությունների համար պետք է որ հիմքեր լինեն:

Այն լուրը, թե Արա Աբրահամյանը նշանակվելու է ՀՀ վարչապետ, ըստ նրա, անգամ իր ցանկության դեպքում հավանական չէ, քանի որ ինքը բազմաթիվ պայմանավորվածություններ ունի անգամ 5 տարվա կտրվածքով, եւ այդ պայմանավորվածությունները չի կարող թողնել: Արա Աբրահամյանը ժխտեց նաեւ, թե իրեն առաջարկվել է գնել «Պրոմեթեւս» հեռուստաընկերությունը:

Այն հարցերին, թե արդյո՞ք Արա Աբրահամյանը ծրագրո՞ւմ է մտնել խորհրդարան, մասնավորապես իր եղբոր՝ ՀՌԱԿ համամասնական ցուցակում ընդգրկվելու առումով, եւ ինչո՞ւ է ընտրել հենց հատկապես ՀՌԱԿ-ը, պրն Աբրահամյանը նշեց, որ ինքը մտավախություն չունի ՀՌԱԿ-ի հետ համագործակցելու առումով: Համագործակցությունը կապված է երկու կողմից էլ կատարված աշխատանքների հետ: Ինչ մնում է եղբորը, ապա ՀՌԱԿ համամասնական ցուցակում ընդգրկվելը Գագիկ Աբրահամյանի որոշումն է, որն Արա Աբրահամյանը ողջունում է՝ ընդգծելով գործարարի խորհրդարան մտնելու հանգամանքը:

Թե ինչու է ընտրել հատկապես ՀՌԱԿ-ը եւ ոչ մեկ այլ կուսակցություն, ապա, ըստ Արա Աբրահամյանի, 117 տարվա պատմություն ունեցող այս կուսակցությունը շատ լիբերալ է, եւ երկու տարի սերտորեն համագործակցում է Ռուսաստանի հայերի միության հետ: Ռամկավարներն ակտիվ մասնակցել եւ օգնություն են ցուցաբերել համաշխարհային համահայկական կառույցի ստեղծմանը, ինչպես սփյուռքի տարածքում, այնպես էլ այստեղ:

Ասուլիսի ավարտին պատասխանելով, թե ինչու է ՌՀՄ-ն սկսել ՀՌԱԿ-ի հետ համատեղ ծրագրերի իրականացում, Արա Աբրահամյանը ասաց. «Մենք վստահում ենք նրանց, գտնում ենք, որ այդ կուսակցությունը կարող է իրագործել այն ծրագրերը, որ մենք նախատեսել ենք: Եվ կարեւորը, այդ կուսակցությունը միշտ իրեն ճիշտ է դրսեւորել: Իրենց եւ մեր նպատակները համընկնում են: Մենք ՀՌԱԿ-ի հետ Հայաստանում ներդնելու ենք մոտ 50 մլն դոլար այս եւ գալիք տարիներին: Հիմնական ուղղությունները մանր եւ միջին բիզնեսի զարգացումը, սոցիալական հարցերը, նաեւ գիտական, մշակութային խնդիրներն են»:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏ

Խաղողը քիչ կլինի

Վնասվել են նաեւ դեղձի, ծիրանի, բալի, կեռասի այգիները

Այս մասին երեկ կառավարության նիստին հաջորդած մամուլի ասուլիսում հայտնեց գյուղատնտեսության նախարար Դավիթ Զադոյանը: Պատճառը Հայաստանում անցյալ տարվա դեկտեմբերին արձանագրված աննախադեպ ցրտերն են, երբ ջերմաստիճանն Արարատյան դաշտում իջել էր մինչեւ -32, որը պահպանվել էր ավելի քան 100 ժամ: Խաղողի այգիներին հասցված մեծ վնասը պայմանավորված էր նաեւ նրանով, որ, նկատի ունենալով վերջին տարիների մեղմ ձմեռները, գյուղացիներից շատերը այգեթաղ չէին կատարել: Այգիների միայն 30 տոկոսն է թաղվել, ինչի պատճառով Արարատի մարզում վնասվել է դրանց 45 տոկոսը, Արմավիրի մարզում՝ 72 տոկոսը:

Գյուղնախարարը տեղեկացրեց, որ զգալի վնաս են կրել դեղձենիները, որոշ չափով՝ ծիրանենիները, բալենիները, կեռասենիները, խնձորենիները: Գումարային առումով մեկ տարվա վնասը կազմել է 15 մլրդ դրամ, իսկ վերջին երեք տարիներինը՝ 26 մլրդ դրամ: Այդ գումարի մեջ հաշվարկված են նաեւ գյուղմթերքների վերամշակմամբ զբաղվող ձեռնարկությունների կորուստները, որոնք չեն կարող իրենց հնարավորությունների չափով մթերել բերքի սակավության պատճառով: Կոնկրետ գինեգործական եւ կոնյակի արտադրության ձեռնարկություններն այս տարի պատրաստ էին ընդունել մինչեւ 60 հազար տոննա խաղող: Սպասվում էր մինչեւ 80-90 հազար տոննա բերք, սակայն կլինի մոտ 20 հազար տոննա: Վնասվել են նաեւ կարտոֆիլի տնկանյութերը:

Կառավարության երեկվա նիստի ժամանակ, որը նախագահել է երկրի նախագահը, ընդունվել է ցրտահարությունների հետեւանքների հաղթահարման ծրագիրը: Ըստ այդ ծրագրի, տեղերում ստեղծվել են գյուղացիներին աջակցման կենտրոններ, որոնք մինչ այժմ 20 հազար տպաքանակով հրատարակված տեղեկատվական գրքույկները ցրտահարությունից վնասված այգիները վերականգնելու մասին բաժանել են գյուղացիներին: Գյուղնախարարը բարեբախտաբար նշեց, որ բացի գրքույկներից, գյուղացիներին անհրաժեշտ են ազոտական, ֆոսֆորական պարարտանյութեր, սովորական չափաքանակից ավելի ոռոգման ջուր եւ այլն: Այս բոլոր հարցերը ճշտելու նպատակով ստեղծվել է միջգերատեսչական հանձնաժողով Դավիթ Զադոյանի գլխավորությամբ:

Միաժամանակ, ինչպես կարելի էր ենթադրել, այդ ծրագիրը երկրի արտգործնախարարության միջոցով տարածվելու է տարբեր երկրներում՝ օգնելու խնդրանքով: Առաջին արձագանքը ստացվել է ԱՄՆ դեսպանատնից, որը պատրաստվել է 100 հազար դոլարի օգնություն ցուցաբերել: Այդ գումարով նրանք մտադիր են գնել կարտոֆիլի սերմացու, որը ցածր գներով՝ 1 կգ-ը 100 դրամով շուկայական 250 դրամ գնի փոխարեն, կբաժանվի գյուղացիներին: Այդ ստացած գումարով նույնպես կգնվի եւ կբաժանվի կարտոֆիլի սերմացու:

Նախարարը տեղեկացրեց, որ գյուղատնտեսության աջակցման վարկային ծրագրի շրջանակներում խնայողությունները կազմել են 1,5 մլն դոլար: Կառավարությունը պետք է խնդրի Համաշխարհային բանկին, որպեսզի այդ գումարը տրվի գյուղացիներին աջակցելուն: Պարարտանյութ հատկացնելու խնդրանքով Դավիթ Զադոյանը դիմել է Հայաստանում Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի դեսպաններին:

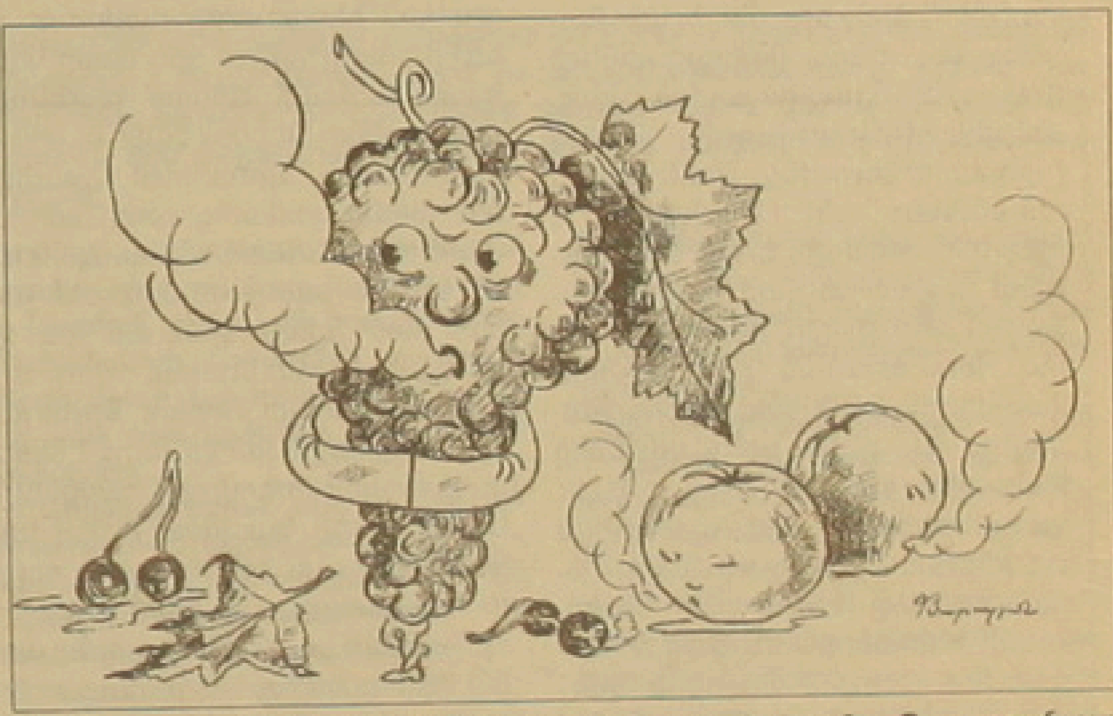

«Ազգի» հարցին, թե 15 մլրդ դրամ (մոտ 26 մլն դոլար) վնասի որեւէ մասը փոխհատուցելո՞ւ է պետությունը, գյուղնախարարը պատասխանեց, որ ամբողջ վնասի փոխհատուցման մասին անգամ երազել չի կարելի եւ գյուղացին չի էլ սպասում: Այդուհանդերձ, չնշելով, թե որ մասն է փոխհատուցելու պետությունը կամ փոխհատուցելո՞ւ է, թե՞ ոչ, նա նշեց, որ գյուղացին կբավարարվի, եթե գոնե ջրի վարձն ու հողի հարկը ներվեն:

Միակ մխիթարական լուրը Դավիթ Զադոյանի մամուլի ասուլիսում այն էր, որ լոլիկի բերքն այս տարի շատ ավելին է, քան կարող են ընդունել կազմակերպությունները: Սպասվում է 120-130 հազար տոննա բերք, մինչդեռ ձեռնարկությունները կարող են ընդունել 80-90 հազար տոննա:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Փակ է միայն Բերդ-Ճամբարակ ճանապարհը

ԵՐԵՎԱՆ, 27 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Տեղացող առատ ձյան հետեւանքով փակ է Բերդ-Ճամբարակ ճանապարհը: ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարարության «Հայավտոճան» ընկերության տվյալներով, հանրապետական նշանակության բոլոր ճանապարհները բաց են. դժվարանցանելի է միայն Գյումրի-Աշոցք ճանապարհը: Բոլոր մայրուղիների վրա տարվում են ճանապարհների լայնացման աշխատանքներ: «Հայավտոճան» ընկերությունը մոբիլիզացրել է ավելի քան 300 ձյունամաքրիչ մեքենաներ, գրեյդերներ եւ այլ տեխնիկա, ավտոճանապարհների մաքրմամբ ու բացմամբ զբաղված են ավելի քան 2000 աշխատողներ:

Մուրադ Բոջոլյանի պաշտպանը բողոք է ներկայացրել Վճռաբեկ դատարան

ԵՐԵՎԱՆ, 27 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայրենիքի դավաճանության մեջ մեղադրվող թուրքագետ Մուրադ Բոջոլյանի դատապաշտպան Հովիկ Արսենյանը մարտի 27-ին բողոք է ներկայացրել ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի քրեական եւ զինվորական գործերով պալատ: Փաստաբանը պահանջում է բեկանել Քրեական եւ զինվորական գործերով վերաքննիչ դատարանի դատավճիռը, որով անփոփոխ է թողնվել առաջին ատյանի դատարանի վճիռը: Երկու դատավճիռներով էլ Բոջոլյանը դատապարտվել է հոդվածով նախատեսված նվազագույն պատժաչափի՝ 10 տարվա ազատազրկման: Պաշտպանը միջնորդում է դադարեցնել իր պաշտպանյալի նկատմամբ քրեական հետապնդումը, կարճել քրեական գործը եւ վերացնել խափանման միջոց կալանքը՝ հանցակազմի բացակայության պատճառով:

Վերընտրված նախագահից՝ կոնկրետ սպասելիքներ

Մեզանից յուրաքանչյուրը, մասնակցելով ընտրություններին, հատկապես նախագահական, անպայման որոշակի հույսեր փայփայում է: Հույսեր, որ հերթական անգամ չի խաբվի, հերթական անգամ իշխանություն ձեռք բերելով ընտրված թեկնածուն չի կտրվի հասարակ ընտրողից, ժողովրդից և հերթական անգամ նրա կողմից հասարակության ու պետության շահերը չեն ստորադասվի անձնական, խմբային, կլանային շահերին: Եվ ընտրված նախագահը պարտավոր է իրականացնել իրեն ընտրած և չընտրած մարդկանց այդ հույսերը:

Համեմատենք թվերը

2003 թ. նախագահական ընտրություններում հաղթեց և երկրորդ անգամ այդ պաշտոնում վերընտրվեց Ռոբերտ Քոչարյանը: Նրա պաշտոնավարման առաջին հինգ տարիներին արձանագրված դրական փոփոխությունների մասին երկար չենք խոսի: Ընդդիմախոսներին կառաջարկեինք ընդամենը զուգահեռներ անցկացնել նախորդ նախագահի իշխանության տարիների 1991-1997 թթ. և ներկա նախագահի իշխանության տարիների 1998-2003 թթ. ցուցանիշների միջև ցանկացած, հատկապես տնտեսության բնագավառում: Առավելագույնս անաչառ լինելու համար կառաջարկեինք համեմատել հատկապես 1994-97 թթ.-ը, երբ ղարաբաղյան պատերազմում զինադադար կնքվեց, 2000-2003 թթ. հետ, երբ ներքաղաքական ցնցումներից դուրս եկանք: Այսինքն դրանք այն տարիներն էին, երբ մեր երկրի նախորդ և ներկա նախագահները կարող էին, այսպես ասած, լիարժեքորեն ինքնադրսևորվել: Թե ով ինչպես դրսևորվեց, մենք բոլորս ականատես ենք: Բավական է միայն հիշատակել երկրի տնտեսության մեջ կատարված բագրատյանական գիտափորձը, ինչի հետևանքով Հայաստանում ըստ էության փակվեցին 600 հազ. աշխատատեղեր, և ինչի հետևանքները հաղթահարում ենք մինչ օրս և հաղթահարելու ենք առաջիկա տարիներին: «Դրանց ո՞ր մասը վերականգնվեց Լևոն Տեր-Պետրոսյանի իշխանության վերջին տարիներին» հարցին նախկին վարչակարգը պատասխան չունի: Փոխարենը ծաղրում են գործող նախագահի իշխանության տարիներին բացված աշխատատեղերի փաստը: Կարևոր չէ, թե դրանք ճիշտ այնքան են, որքան հայտարարվում է, թե ոչ: Կարևորը փաստն է: Տնտեսության ամբողջական ճյուղեր են (հանքարդյունաբերություն, սննդի և գյուղմթերքների վերամշակման արդյունաբերություն, ադամանդագործություն և ոսկերչություն, տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ) վերագործարկվել և հարյուրավոր ձեռնարկություններ սկսել աշխատել, ինչն անհնար է ժխտել: Սակայն խնդիրն այսօր այլ է:

Օրենքը պետք է գործի նաև օլիգարխների և արտոնյալների համար

Ակնհայտ է, որ արձանագրված դրական տեղաշարժը բավարար չէ երկրի բնակչության մեծ մասի կենսամակարդակի էական բարելավման համար: Դեռևս ծանր սոցիալ-տնտեսական վիճակում գտնվող մարդկանց համար գործող նախագահի մասնանշած տնտեսական աճի երկնիշ թվերը որևէ արժեք չունեն, եթե իրենց կյանքում դա չի զգացվում: Հետևաբար վերընտրված նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի առաջնային խնդիրներից է տնտեսական աճը ժողովրդին հասցնելը: Սա սերտորեն կապված է մեկ այլ կարևորագույն օրենքի առաջ բոլորի հավասարության խնդրի հետ:

Գաղտնիք չէ, որ ներկայումս առկա է տնտեսական անհավասար մրցակցային դաշտ: Ընդ որում, առանձին դեպքերում դա ամրագրված է օրենսդրորեն (օրինակ՝ տոնավաճառների շրջանառության չհարկվելը), իսկ հիմնականում օրենսդրության շրջանցմամբ: Խոսքն այսպես կոչված օլիգարխների գործունեության անսահմանափակ իրավունքների մասին է՝ սկսած պետությանը վճարելիք հարկերն ըստ սեփական ցանկության վճարելուց կամ չվճարելուց, վերջացրած նրանց ավտոմեքենաների համար ճանապարհային երթևեկության կանոնների չգոյությամբ: Սա լրջորեն հարվածում է ինչպես գործարար միջավայրին, այնպես էլ մարդկանց հավատին իշխանությունների և մասնավորապես նախագահի հանդեպ: Վերջինիս կողմից օլիգարխներին սանձելն ու օրենքի շրջանակներ վերադարձնելն էապես կփոխի հասարակության ինչպես սոցիալական, այնպես էլ հոգեբանական վիճակը: Հատկապես եթե նկատի ունենանք, որ Ռոբերտ Քոչարյանի համար այլևս վերընտրվելու խնդիր չկա (երրորդ անգամ անընդմեջ վերընտրվելն արգելված է սահմանադրությամբ), ապա դա այս ուղղությամբ գործելու համար առավել նպաստավոր հնարավորություններ է ստեղծում: Ավելի կոնկրետ՝ ի՞նչ պետք է արվի:

Կարծում ենք, օրենսդրությունը, չհաշված մեր հիշատակած օրինակը, հնարավորություն է տալիս ապահովելու հավասար մրցակցային դաշտ: Անհրաժեշտ է միայն նախագահի քաղաքական կամքը, որպեսզի գործարարության մեջ չլինեն արտոնյալներ, արհեստական մենաշնորհներ ունեցողներ: Հաջորդը՝ հատկապես գերշահույթ ապահովող ոլորտները, որոնք չեն ստեղծում հավելյալ արժեք (տոնավաճառներ, կազինոներ, սրճարաններ, երթուղային տաքսիներ և այլն), պետք է գտնվեն խստագույն հարկային վարչարարության ներքո: Մինչդեռ հենց սրանք են այժմ արտոնյալ վիճակում, քանի որ այս դեպքերում էլ իշխանության տարբեր օղակների պաշտոնյաներն են «տերերը» կամ «տանիքները»: Համոզված ենք և պատրաստ ենք հաշվարկներով ապացուցել, որ այս քայլերի դեպքում բյուջեի մուտքերն էապես կավելանան, որ բյուջետային աշխատավարձերը, թոշակներն ու նպաստները հնարավոր կլինի զգալիորեն բարձրացնել:

Ունենալ քաղաքակիրթ կենցաղ և արդար դատարաններ

Տնտեսական աճին զուգահեռ եկամուտների ճիշտ վերաբաշխման հարցն առաջնայինն է, որ մեր համոզմամբ պետք է ձեռնարկի վերընտրված նախագահը: Իսկ քաղաքակիրթ կենցաղ ապահովելը, որը Ռոբերտ Քոչարյանի նախընտրական ծրագրի խոստումներից է, անհրաժեշտ է նախ և առաջ բարեկեցիկ կյանք ապահովելու դեպքում: Առանց դրա շուրջօրյա ջրամատակարարում, գազամատակարարում, ջերմամատակարարում ունեցող բնակիչը շատ շուտ կզրկվի դրանցից այն պարզ պատճառով, որ չի կարող վճարել այդ ծառայությունների դիմաց: Եվ, ի վերջո, բարեկեցիկ հասարակությունը, չսպասելով պետական հատկացումներին կամ վարկային ծրագրերին, ինքը կձգտի քաղաքակիրթ կենցաղի: Մի խոսքով, բարեկեցության և քաղաքակիրթ կենցաղի ապահովումը պետք է տարվի զուգահեռ: Իր անմիջական կյանքում դա զգալով, շարքային քաղաքացին այլևս չի կասկածի երկրի տնտեսական աճի երկնիշ թվին:

Կցանկանայինք առանձնացնել ևս մեկ համակարգ, որը վերափոխումների լուրջ կարիք ունի և որտեղ կատարված բարեփոխումները ցարդ էական արդյունք չտվեցին: Դա դատաիրավական համակարգն է: Դարձյալ անմիջականորեն մարդկանց վերաբերող, նրանց ճակատագրերը տնօրինող այս համակարգում իշխում է կոռուպցիան: Դատական համակարգի անկախության վճիռներ ընդունելիս արդարադատության սկզբունքներով և օրենքով դատավորների առաջնորդվելուն հասնելու համար կտրուկ քայլեր են անհրաժեշտ, ինչի համար կարելի է օգտագործել միջազգային փորձը և իրավական դաշտը: Այստեղ առաջնային և միակ քայլը աշխատավարձերի բարձրացումը չպետք է լինի, ինչը դեռևս հեռու է դատական համակարգի մարդկանց պահանջները բավարարելուց, հետևաբար և կաշառակերությունը զսպելուց:

Ինչ խոսք, սրանք մեր սեփական տեսակետներն են, որոնք, համոզված ենք, համընկնում են մեր հայրենակիցների գերակշիռ մասի տեսակետներին: Եվ դարձյալ վստահորեն կարող ենք պնդել, որ մարդիկ սպասում են նախագահի այս և նման գործողություններին, և նա պարտավոր է արդարացնել այդ սպասումներն ու հույսերը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Մեր անկախության «սահմանադրությունը»

Քննարկվում է «Ազգային անվտանգության հիմնադրույթների մասին» օրենքը

Այնպիսի բարդ տարածաշրջանում, ինչպիսին Անդրկովկասն է, Հայաստանի համար ազգային անվտանգության ապահովման խնդիրը կենսական նշանակություն է ստանում, մինչդեռ այսօր չկա որևէ իրավական ակտ, որով կարգավորվեին մեր անվտանգության խնդիրները: Ավելին, չկա որևէ պետական մարմին, որ սահմանադրությամբ իրավասու և պատասխանատու լինի ճակատագրական որոշումներ կայացնելու համար: Կարճ ասած, Հայաստանը հիմա իր ազգային անվտանգության հիմնախնդիրները լուծում է՝ թելադրվելով օրվա պահանջներով, մինչդեռ իրականում նման խնդիրները պահանջում են երկարատև, պլանավորված, ծրագրային, ռազմավարական գործողություններ:

Թվում է, թե այս կարևորագույն հիմնահարցը պետք է պետական մարմինների համար մտահոգության առարկա լինի: Սակայն ԱԺ նախորդ եռօրյան ցույց տվեց, որ քաղաքական ուժերին այսօր ընդհանրապես չի հետաքրքրում ազգային անվտանգության համակարգի ստեղծումը: Բանն այն է, որ ԱԺ քննարկմանն էր ներկայացվել «ՀՀ ազգային անվտանգության հիմնադրույթների մասին» օրենքը, սակայն, վերջինս ներկայացնելիս որևէ հարց, որևէ մտահոգություն օրենքի այս կամ այն դրույթի վերաբերյալ չի հնչել և այդ պայմաններում արդեն պետք է առաջիկայում քվեարկության դրվի:

Օրենքը բաղկացած է 6 գլուխներից, 47 հոդվածներով: Ուշադրություն դարձնելով հենց թեկուզ գլուխների վերնագրերին, կարելի է հասկանալ օրենքի իմաստն ու նպատակը («Ազգային անվտանգությանը սպառնացող վտանգները», «Ազգային անվտանգության ապահովումը», «Ապահովման համակարգը» և այլն): Ըստ նախագծի, ազգային անվտանգության օբյեկտներ են մարդու իրավունքները և ազատությունները, կյանքն ու առողջությունը, սեփականությունը, ազգային կենսաձևը, ազգային արժեքները: Մասնավորապես նախագիծը տալիս է մեր ազգային շահերի ընդհանուր նկարագիրը՝ հիմնված անհատի, հասարակության և պետության շահերի վրա: Ավելին, տալիս է նաև այդ շահերը որոշելու գործոնները, որոնց մեջ առանցքային նշանակություն ունեն պետության աշխարհագրական դիրքը, ազգային պատմության ու հոգեբանության առանձնահատկությունները, ազգային գաղափարախոսության ու հոգևոր արժեքների չափորոշիչները, ազգի մտավոր ներուժը, երկրների ու համաշխարհային ուժային կենտրոնների կենսական շահերի ու աշխարհաքաղաքական իրավիճակի համակողմանի վերլուծությունն ու փոփոխությունների միտումների կանխատեսումը: Այնուհետև տրվում են տարբեր ոլորտներում ազգային շահերի դրսևորման ձևերը: Նույն եղանակով մեկնաբանված են նաև ազգային անվտանգության համակարգի հիմնական հետաքրքրություններն ըստ ոլորտների, այսինքն ազգային անվտանգությանն սպառնացող վտանգները: Այդ վտանգները չեզոքացնելու համար առաջարկվում է նաև ըստ նշված ոլորտների ազգային անվտանգության ապահովման մեխանիզմների ընդհանուր պատկերը: Հատկանշական է, որ օրենքի նախագիծը որդեգրել է ծրագրային, տվյալ դեպքում հայեցակարգային համակարգի ստեղծում:

Ի դեպ, պետք է նշել, որ կառավարությունը դեմ չէ օրենքի ընդունմանը և առաջարկում է անգամ անվտանգության համակարգի կարևոր գործառույթների թվում ավելացնել նաև հետախուզության և հակահետախուզության ապահովման անհրաժեշտությունը: Սակայն գործադիրը հայեցակարգերի մշակման համար ավելի երկար ժամանակահատված է պահանջում, իսկ նպատակային ծրագրերն ԱԺ-ում հաստատելու անհրաժեշտություն չի տեսնում: Սակայն պետք է նշել, որ կառավարության այս մոտեցումն ընդունելի չէ, քանի որ միայն իր վրա վերցնելով ծրագրերի ընդունումը, նախ ԱԺ-ին զրկում է պատասխանատվությունից, և երկրորդ՝ փորձը ցույց է տալիս, որ գործադիրի կողմից այդպիսի ծրագրերի մշակման առումով կամ դանդաղկոտություն է նկատվում, կամ ընդունվելու պարագայում չի իրագործվում:

Ըստ օրենքի նախագծի համահեղինակ, ԱԺ պետաիրավական հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Վիկտոր Դալլաքյանի, մոտ 200-ից ավելի առաջարկներ են ստացվել տարբեր քաղաքական ուժերի և պաշտպանության նախարար, նախագահին առընթեր ազգային անվտանգության խորհրդի քարտուղար Սերժ Սարգսյանի կողմից, որոնց հիմնական մասն ընդգրկվել է նախագծում: Եթե պաշտպանության նախարարն ուշադրություն է դարձրել երկրի պաշտպանական համակարգի կատարելագործման հիմնահարցերին, ապա քաղաքական ուժերը, այդ թվում ՀՌԱԿ-ը, ըստ Վ. Դալլաքյանի, առաջարկներ են ներկայացրել սահմանադրական կարգի պաշտպանության, արտաքին քաղաքականության առաջնահերթությունների կտրվածքով՝ հիմնականում շեշտադրելով սփյուռքի հետ հարաբերությունների կատարելագործմանը և այլ երկրներում ՀՀ քաղաքացիների իրավունքների պաշտպանությանը:

Ընդհանուր առմամբ պետք է նշել, որ օրենքը զերծ է կոնկրետացումներից, առաջին հայացքից թվում է՝ կրում է դեկլարատիվ բնույթ: Սակայն Վիկտոր Դալլաքյանը նշեց, որ սա յուրօրինակ մայր օրենք կարելի է համարել, որը տալիս է դրանից բխող օրենքների, ծրագրերի, հայեցակարգերի հիմնադրույթները, այսինքն՝ լիակատար կարող է գործել, եթե մշակվեն և ընդունվեն նշված օրենքներն ու իրավական ակտերը:

Այս առումով առանձնահատուկ կարևորություն է ստանում ազգային անվտանգության ապահովման կառուցվածքի ստեղծումը, որի համար գործող սահմանադրությունը լծակներ չի նախատեսում: Իսկ նոր մշակվող և հավանաբար հանրահավաքի ներկայացվելիք սահմանադրության փոփոխությունների նախագծում սահմանվում է ազգային անվտանգության խորհուրդ հասկացությունը, որը կդառնա օրենքի գաղափարախոսության իրագործողը:

Իսկ մինչ այդ անհրաժեշտ է ընդունել այս նախագիծը և նկատի առնել առավել լայն հասարակական շրջանակների առաջարկները ևս: Օրինակ, առանձին դրույթներ հատուկ ուշադրություն և կոնկրետացումներ են պահանջում:

Մասնավորապես օրենքի նախագծում չի հստակեցվում հայկական սփյուռքի դերն ու նշանակությունը, այն պահպանելու և ունեցած ներուժը ազգային, պետական հիմնանպատակներին ծառայեցնելու մեխանիզմները: Նույն կերպ չի հստակեցված նաև Հայ առաքելական եկեղեցու նշանակությունն ազգային անվտանգության խնդիրների ու նպատակների տիրույթում, ինչը վերանայման կարիք ունի:

Սակայն բոլոր դեպքերում փաստը, որ նման կարգի կարևորագույն օրենք է մշակվել, մեծ առաջընթաց կարելի է համարել, որի հանդեպ մեծ պիտի լինի յուրաքանչյուր քաղաքացու, հայի պատասխանատվությունը: Ի վերջո, սա մեր անվտանգության «սահմանադրությունն» է:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Իրաքի հյուսիսում ԱՄՆ-ը երկրորդ ճակատ է բացել

ՄԱԿ-ի ԱԽ արտահերթ նիստ Նյու Յորքում

Երեկ կեսգիշերից հետո ԱՄՆ 173-րդ օդադեսանտային բրիգադի մոտ 1000 մարտիկներ ռազմափոխադրական օդանավերից իջեցվել են Իրաքի հյուսիսում՝ քրդական ինքնավար շրջաններում: Նրանք սկսել են Բաշուրի օդանավակայանը նախապատրաստել արդեն կազմավորվող հյուսիսային ճակատի օդանավերի ընդունմանը:

Երկրորդ ճակատի բացման մասին երեկ Հռոմում լրագրողներին հայտնել է Հարավային Եվրոպայում ԱՄՆ ցամաքային ուժերի օպերատիվ-մարտավարական խմբավորման ներկայացուցիչ, փոխգնդապետ Թոմաս Քոլինզը: CNN հեռուստաընկերությունը նշում է, որ սա ամերիկյան զորքերի առաջին զանգվածային իջեցումն է քրդաբնակ շրջաններում:

Քոլինզի խոսքերով, ամերիկացի դեսանտայիններն առայժմ լուրջ դիմադրության չեն հանդիպել իրաքյան զորքերի կողմից: Նախատեսվում է Իրաքի հյուսիս բերել դաշնակիցների հավելյալ ուժեր եւ ապա լայնածավալ ռազմական գործողություններ սկսել Սադդամ Հուսեյնի դեմ:

Մի քանի օր առաջ ամերիկացի մոտ հարյուր զինծառայողներ արդեն մուտք էին գործել իրաքյան Քրդստան: Ավելի վաղ հաղորդվել էր, որ այդ տարածքի ղեկավարությունը շահագրգռված է ամերիկյան զորքերի ներկայությամբ: Քրդերը դեմ են թուրքական զորքերի ներկայությանը՝ Թուրքիայի հետ լարված հարաբերությունների պատճառով:

CNN-ը հաղորդում է, որ ամերիկյան դեսանտի իջեցումն ուղեկցվել է ծովային օդուժի պաշտպանիչ հարվածներով: «Թեոդոր Ռուզվելտ» ավիակրից թռած ռազմօդանավերը ռմբակոծել եւ հրթիռակոծել են Իրաքի հյուսիսում տեղաբաշխված իրաքյան զորքերի դիրքերը, ինչպես նաեւ հակաօդային պաշտպանության մարտկոցները: Օդային հարձակումները տեւել են ընդհանուր առմամբ 5 ժամ:

Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ 173-րդ բրիգադն ընտիր զորամիավորում է, որը մասնավորապես կռվել է Վիետնամում: Ներկայումս բրիգադը տեղաբաշխված է Իտալիայի Վիչենցա քաղաքից ոչ հեռու: 1000 մարտիկներն իրաքյան Քրդստանում 2-րդ ճակատի հիմքը դրեցին, չնայած ավելի վաղ Թուրքիան մերժել էր իր տարածքում ամերիկացի 62 հազար զինծառայողների տեղաբաշխումը նույն նպատակով:

Ըստ Ֆրանսպրեսի, ամերիկացի դեսանտայինների ներկայությունը միաժամանակ թույլ կտա կայունացնել իրաքյան Քրդստանի իրադրությունը, որի անկախության ձգտումը սարսափեցնում է թուրքերին: Չորեքշաբթի օրը Թուրքիան հայտարարեց, թե հավելյալ ուժեր Իրաք կուղարկի միայն ամերիկացիների համաձայնությամբ եւ միայն անմիջական վտանգի դեպքում: Սա որոշակի զիջում է ԱՄՆ-ին, որը ձգտում է թույլ չտալ թուրք-քրդական բախումներ:

Բացի դրանից, ամերիկացիներն ուզում են տիրանալ Կիրկուկի եւ Մոսուլի հարուստ նավթահանքերին: Իրաքի հյուսիսում դեռ պատերազմից առաջ գործում էին ամերիկացի հատուկ ջոկատայիններ եւ ԿՀՎ-ի գործակալներ: Ժամանակին «Ազգը» գրել է այդ մասին:

Երեկ գիշեր Նյու Յորքում բացվել է ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի արտահերթ նիստ, որն անցկացվում է Արաբական պետությունների լիգայի եւ Չմիանալու շարժման խնդրանքով: Այս նիստում ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանը կոչ է արել շտապ միջոցներ ձեռնարկել միջազգային հարաբերությունների ներկայիս համակարգը փրկելու համար:

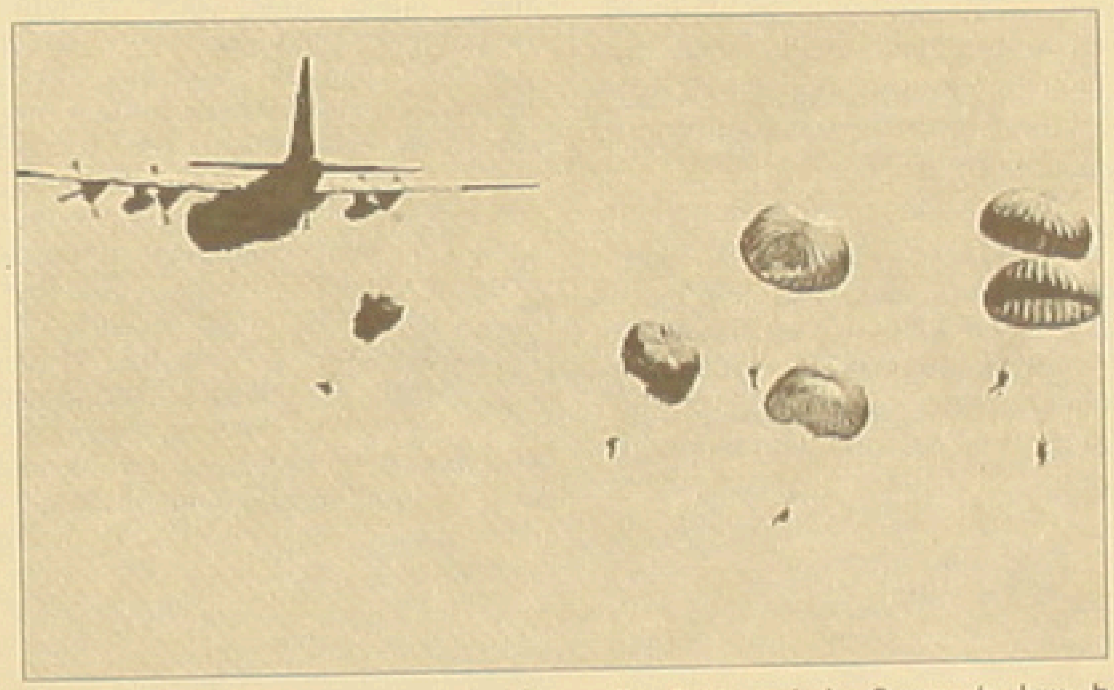

Բուն Իրաքում հերթական անգամ օդային հարձակումներ են ձեռնարկվել Բաղդադի եւ Բասրայի վրա: Իրանը մինչեւ պատերազմի վերջը փակել է Իրաքի սահմանը, որպեսզի որեւէ մեկն Իրաք չանցնի ռազմական գործողություններին մասնակցելու համար: Իրաքի Ումմ Քասր նավահանգստային քաղաքի բնակիչներին մարդասիրական օգնություն հասցնելու նպատակով Քուվեյթից Իրաք են մտել ամերիկյան եւ անգլիական 40 բեռնատարներ: Բրիտանական զինվորական աղբյուրները պնդում են, թե Բասրայի մոտակայքում ոչնչացվել են իրաքյան 16 տանկ ու զրահամեքենա:

Պ. Ռ.

«ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ» ԿՐԱԿ

Ամերիկացիները սխալմամբ գնդակոծել են յուրայիններին

Կան տասնյակ վիրավորներ

Իրաքի Նասիրիա քաղաքից հարավ երեկ ամերիկյան զորքերը սխալմամբ գնդակոծել են ծովային հետեւակայինների շարասյունը: Զորքերին ուղեկցող Ֆրանսպրեսի թղթակիցը հաղորդում է, որ վիրավորվել են առնվազն 37 հետեւակայիններ, որոնցից հինգի վիճակը օրհասական է: Նա ավելացնում է, որ գնդակոծման հետեւանքով ոչնչացվել են 3 բեռնատար մեքենա եւ 3 զրահամեքենա:

Քաթարի «Ալ Ջազիրա» հեռուստաընկերության հաղորդման համաձայն, կան տասնյակ սպանվածներ եւ վիրավորներ: Մինչդեռ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաստատում է Ֆրանսպրեսի տվյալները՝ 37 վիրավոր:

Դա հակաիրաքյան կոալիցիայի ուժերի ինքնագնդակոծման արդեն 6-րդ դեպքն է: Նման միջադեպերի հետեւանքով մինչեւ երեկ դաշնակիցների մարդկային կորուստները կազմում էին 11 սպանված եւ 17 վիրավոր:

Տեղեկություններ են ստացվել նաեւ այն մասին, որ իրաքյան հրետանու կրակի տակ են հայտնվել ամերիկացի զինվորականներին ուղեկցող մի խումբ օտարերկրացի լրագրողներ: «Ալ Ջազիրայի» տվյալներով, Նասիրիայից հարավ, Նաջաֆից հարավ-արեւելք եւ Բասրայի մոտակայքում իրաքցիների եւ դաշնակից ուժերի կատաղի մարտերը վերսկսվել են: Իրաքի բանակի հրամանատարության ներկայացուցիչը հայտնել է, որ Նաջաֆի մոտ հանրապետական գվարդիան «հսկայական կորուստներ է պատճառել թշնամուն»:

Պ. Ռ.

Ներխուժման իսկական պատճառները

Ինտերնետային ցանցով ստացված QTBH International-ի հոդվածը քննարկում է Իրաք ներխուժման իսկական պատճառները: Քենեթ Դավիդսոնը գրում է, որ Ամերիկան ցանկանում է վերացնել ամեն մի վտանգ, որն սպառնում է աշխարհում իր տնտեսական գերիշխանությանը:

Իրաքում «վարչակարգի փոփոխության» ծրագիրը Ջորջ Բուշը մշակել է նախքան 2001 թվի հունվարին Մ. Նահանգների նախագահ դառնալը: Սեպտեմբերի 11-ի իրադարձությունները սոսկ պատրվակ էին, ոչ իսկական պատճառը:

Համաամերիկյան գլոբալ վերահսկողության ծրագիրը ներկայացվել է դեռեւս 2000 թվի սեպտեմբերին Դիկ Չեյնիին, Դոնալդ Ռամսֆելդին, Պոլ Վոլֆովիցին, Ջեբ Բուշին (Ջորջի կրտսեր եղբայրը) եւ Լյուիս Լիբբիին (Չեյնիի աշխատակազմի ղեկավարը): Փաստաթուղթը, որին տրված է «Վերակառուցել Ամերիկայի պաշտպանությունը» անունը, եւ որը պարունակում է մարտավարական քայլեր նոր դարաշրջանի համար, գրել է «Ամերիկյան նոր դարաշրջանի ծրագիր» նեոպահպանողական խումբը: Համաձայն այնտեղ տեղ գտած հոդվածների, «Մ. Նահանգները տասնամյակներ շարունակ ցանկացել է առավել հիմնավոր եւ մշտական դերակատարություն ունենալ Ծոցի տարածքային անվտանգության հարցերում: Մեծ թվով ամերիկյան զորքերի տեղակայումն այնտեղ ավելի հեռահար նպատակներ է հետապնդում, քան Սադդամ Հուսեյնի վարչակարգի փոփոխությունը»:

Փաստաթղթում հստակ նշված են Բուշի վարչակարգի գլոբալ, փառամոլական ցանկությունները, որոնք համահունչ լինելով ամերիկյան շահերին, «պետք է ամերիկյան գերիշխանություն պահպանեն աշխարհում»:

Ինչքանո՞վ է Ավստրալիայի կառավարությունը համաձայն Բուշի մարտավարությանը: Ըստ վարչապետ Ջոն Հովարդի, Ավստրալիայի մասնակցությունը պատերազմին բխում է երկրի ազգային շահերից: Ինչպե՞ս:

Հարցին պատասխանելու համար առաջին հերթին անհրաժեշտ է իմանալ, թե ինչո՞ւ է պատերազմը մղվում: Բուշը, Հովարդը եւ Բլերը գուցե ճիշտ լինեն պնդելով, որ Սադդամից ազատվելը «մարդասիրական ակտ» է, որը պետք է բարելավի իրաքցիների կյանքը, կամ որ նա ունի զանգվածային ոչնչացման զենքեր, որոնցով ի վիճակի է սպառնալու հարեւան երկրներին: Բայց սրանք ներխուժման իսկական պատճառները չեն:

Իսկական պատճառները կարելի է ամփոփել նրանով, թե Միջին Արեւելքում ո՞վ է վերահսկում նավթի ու ջրի աղբյուրները եւ ի՞նչ դրամանիշ է օգտագործվելու այդ աղբյուրների հետագա զարգացման համար:

Ըստ վերը նշված փաստաթղթի, Մ. Նահանգները պետք է համախառն արտադրանքի 3,8 տոկոսով ավելացնի իր պաշտպանողական ծախսերը, որպեսզի կարողանա ֆինանսավորել ռազմական այնպիսի հզորություն, որ «մարտնչի եւ հաղթանակի հասնի միաժամանակ մի քանի պատերազմներում» եւ «զինվորական հսկողության դեր կատարի ճգնաժամային տարածքների անվտանգությունն ապահովելու համար»:

Սա հսկայական առաջադրանք է, եւ Մ. Նահանգներն առանձին չի կարող լուծել, մինչեւ չօգտվի համաշխարհային ռեսուրսներից: Իսկ դա կարելի է իրականացնել, եթե Արեւմտյան Եվրոպան, Չինաստանն ու Ճապոնիան ցանկանան իրենց ապրանքները վաճառել ամերիկյան դոլարով: Ամերիկայի համար ճակատագրական կլինի, եթե այդ երկրները եվրո կամ յուան պահանջեն իրենց ապրանքների դիմաց:

Դժվար է պատկերացնել, թե ինչպես կարող է Մ. Նահանգները թե՛ տնտեսական, թե՛ ռազմական ճակատներում մրցակցությունը պահպանել այն մակարդակի վրա, որ նշված է փաստաթղթում, առանց երկրի ներսում հարկերի բարձրացման եւ առանց տնտեսական գլոբալ ճգնաժամի առաջացման:

Սադդամի վարչակարգը 2000 թվին համարձակություն ունեցավ Ամերիկայի թույլտվությամբ միջազգային շուկա արտահանվող իրաքյան նավթի դիմաց եվրո պահանջել: Իրանն ու Վենեսուելան հետեւեցին Իրաքի օրինակին: Սա իսկական սպառնալիք է ուղղված Մ. Նահանգների գերիշխանության դեմ: Եթե վերջինս վերահսկի Միջին Արեւելքի նավթի արդյունաբերությունը, ապա կկարողանա վերահսկել նաեւ արդյունաբերական զարգացումները Եվրոպայում, Չինաստանում, Ճապոնիայում (եւ Ավստրալիայում): Դրանով իսկ թույլ չի տա, որ մեկ ուրիշ գերիշխանություն առաջանա: Բայց նախ՝ Մ. Նահանգները պետք է կարողանա իր կանաչ դրամանիշը շրջանառության մեջ պահել որպես համաշխարհային դրամանիշ:

Կարելի է ենթադրել, թե ինչու է Բուշի հետեւում կանգնած Բլերը: «Բրիտիշ փեթրոլիումի» եւ «Շելի» օրինակները բավական են: Բայց դժվար է պատկերացնել, թե ի՞նչ է Ավստրալիան շահելու նման արկածախնդրությունից:

Բուշը մարմնավորում է «համապարփակ անվտանգության» ամերիկյան ձգտումները: Հասարակ ամերիկացիները չեն հասկանում դեռ, որ նման կարգավիճակի կարելի է հասնել միայն մյուսներին անապահով եւ վտանգավոր դրության մեջ պահելով:

Ահա թե ինչու պատերազմի հետեւանքներից ամենակարեւորն ու ամենամնայունը լինելու է Արեւմտյան Եվրոպայի ավելի արագ միավորվելն ու Չինաստանի տնտեսական հզորացումը: Միայն դրանք կկարողանան ամերիկյան գերիշխանության առաջն առնել:

Բլերն ու Բուշը քննարկել են Իրաքի ապագայի հարցը

Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերը չորեքշաբթի օրը Վաշինգտոն է ժամանել արտգործնախարար Ջեկ Ստրոյի ուղեկցությամբ: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշի նստավայր Քեմփ Դեւիդում ճաշելուց հետո բրիտանացի հյուրերը Բուշի հետ արծարծել են «աշխարհաքաղաքական հարցեր»՝ կապված հետպատերազմյան Իրաքի հետ: Բանակցությունների օրակարգում է նաեւ ՄԱԿ-ի դերն Իրաքի վերականգնման մեջ: Այս կապակցությամբ երկու դաշնակիցները տարաձայնություններ ունեն, նշել է բրիտանացի դիվանագետներից մեկը:

Վարչապետ Բլերը լրագրողներին ասել է, որ Իրաքի ապագա կառուցվածքի վերաբերյալ քննարկումները շարունակվելու են: Նա կարեւորել է ՄԱԿ-ի ուժերով մարդասիրական օգնության կազմակերպումն իրաքցիների համար:

Երեկ Բուշը եւ Բլերը մոտ մեկժամյա ասուլիս են կազմակերպել, որը հեռարձակվել է Վաշինգտոնում, Լոնդոնում եւ Քաթարում, որտեղ դաշնակից ուժերի կենտրոնակայանն է: Ապա երկու ղեկավարները շարունակել են քննարկումները հետպատերազմյան Իրաքի վերակառուցման, Մերձավոր Արեւելքի խաղաղության, Արեւմուտքի եւ մահմեդական աշխարհի հարաբերությունների շուրջը:

«Քառակուսի արեւ» է ծագել Ճապոնիայում

Այդ զարմանահրաշ փոխակերպության մասին երեկ Տոկիոյում հայտնի է դարձել ոմն սիրող լուսանկարչի շնորհիվ, որի լուսանկարը տպագրվել է տեղական թերթերում: Լուսանկարում բոսորագույն երկնքի խորքում պարզ երեւում է քառակուսի լուսատուն:

Արտասովոր երեւույթը տեղի է ունեցել մարտի 22-ին, Ճապոնիայի հյուսիս-արեւելքում գտնվող Նոկկե թերակղզում: 42-ամյա լուսանկարիչ Չյունիչի Յամամոտոյի խոսքերով, արեւը ծովային հորիզոնից հայտնվել է նաեւ եռանկյունու տեսքով, ապա արագորեն փոխակերպվել քառակուսու: Այս վիճակում Արեգակը մնացել է մոտավորապես 5 վայրկյան եւ միայն դրանից հետո սկսել է կլորանալ:

Մասնագետների կարծիքով, այդ փոխակերպումն օպտիկական խաբկանքի արդյունք է: Աղավաղումը տեղի է ունեցել ծովի մակերեւույթի վրա ճառագայթների առանձնահատուկ բեկման հետեւանքով, քանզի ջրի ջերմաստիճանն զգալիորեն բարձր է եղել մթնոլորտի ջերմաստիճանից: Այդ առավոտ Հոկայդոյի արեւելքում կտրուկ ցրտել էր մինչեւ 13 աստիճան:

Դետրոյթի բանալին Սադդամ Հուսեյնի մոտ է

Իրաքի նախագահ Սադդամ Հուսեյնը 1980 թ. նվեր է ստացել ամերիկյան Դետրոյթ քաղաքի խորհրդանշական բանալին: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ նվերն ի նշան երախտագիտության մատուցվել է Հուսեյնի բարեգործությունների դիմաց:

Դետրոյթի քաղդեական եկեղեցու առաջնորդ Ջեյկոբ Յասսոն լրագրողներին հայտնել է, որ քաղաքի հետ Հուսեյնի կապերը հաստատվել էին 1979 թ., երբ քաղդեական եկեղեցին նրան շնորհավորել էր նախագահի ընտրվելու առթիվ: Ի պատասխան՝ Հուսեյնը եկեղեցուն նվիրել էր 250 հազար դոլար:

«Նա շատ բարի եւ շռայլ մարդ էր: Չգիտեմ՝ հետո նրան ինչ պատահեց: Դրամը եւ իշխանությունը փոխել են այդ մարդուն», լրագրողներին ասել է Յասսոն: Նա պատմել է, որ անցյալում Սադդամ Հուսեյնն ամբողջ աշխարհում օգնում էր քաղդեական եկեղեցու թեմերին:

Քաղդեական կաթոլիկ եկեղեցին կաթոլիկության հիմնական ճյուղն է Իրաքում: Այդ եկեղեցու ծխականներից մեկն Իրաքի փոխվարչապետ Թարիք Ազիզն է:

1980 թ. Ջեյկոբ Յասսոն բազմամարդ պատվիրակության կազմում ժամանել էր Իրաք: Նախագահական պալատում կազմակերպված ընդունելության ժամանակ նա քաղաքապետի հանձնարարությամբ Սադդամ Հուսեյնին էր հանձնել Դետրոյթի խորհրդանշական բանալին: Որպես պատասխան նվեր Հուսեյնը Յասսոյին եւս 200 հազար դոլար էր տվել քաղդեական եկեղեցու Դետրոյթի թեմի պարտքերը մարելու համար:

Դետրոյթի ներկայիս վարչակազմն առայժմ որեւէ մեկնաբանություն չի արել նոր բացահայտված փաստերի կապակցությամբ:

«... Քունս չի տանում...»

Շչորս Դավթյանի անվերջ որոնումները

Լրագրող, գրականագետ, պետական գործիչ, բանասիրական գիտությունների թեկնածու Շչորս Դավթյանի մասին Զորի Բալայանը գրել է. «Այսօր շատ եւ ոչ առանց հպարտության խոսվում է մեր այն պատմական նվաճման մասին, որի անունն ազատ, անկախ Հայաստան է: Ըստ որում այնքան էլ շատ չեն խոսում այն երեւույթի մասին, որ անկախությունն ու ազատությունը երկնային մանանա չէին, դրանք մեզ է մոտեցրել ոչ թե վերացական, անանուն ինչ-որ սերունդ, այլ մեր ժամանակակիցների կոնկրետ անուններ, որոնց մեջ ես մշտապես տեսել եմ Շչորս Դավթյանին, լիներ նա Սիսիանի կուսշրջկոմի առաջին քարտուղարի, թե «Խորհրդային Հայաստան» թերթի խմբագրի պաշտոնում: Մեր պայքարի տարեգրությունը գրվում է, եւ ապագա սերունդներն անպայման կիմանան այն մասին, թե ինչպես Ղարաբաղյան շարժման սկզբից քիչ առաջ, Ստեփանակերտի մարզային թատրոնում, ալիեւների եւ կեւորկովների ներկայությամբ Շչորսը հանդես էր եկել կրակոտ ելույթով՝ Ղարաբաղի իրական աշխարհագրական եւ պատմական տեղի մասին: Այսօր հենց աշխարհագրությունն ու պատմությունն էլ վկայում են, որ Շչորս Դավթյանը մարգարեորեն իրավացի էր»:

Հավանաբար դժվար է գտնել ուրիշ մեկին, ով գրականության, մշակույթի նվիրյալ լինելով, դրանց համար երբեք ժամանակ ունեցած չլինի: Բայց գերհագեցած իր ժամանակից միշտ էլ «գողացել» է հավելյալ ժամեր, որպեսզի հեղինակի, ապա նաեւ տպագրության հանձնի անչափ հետաքրքիր հատորներ. «Սիսիանի բնակավայրերի պատմություն» (1996 թ.), «Ականավոր սյունեցիներ» (1998 թ.), «Շուշի-ողբերգական ճակատագրի քաղաք» (1998 թ., Շահեն Մկրտչյանի հեղինակցությամբ), «Սյունյաց ազնվաշնորհ տիկնայք» (1996 թ.), «Մովսես Տաթեւացի» (2001 թ.), «Լույսի հոտ է, մոր ծոցի հոտ, հացի հոտ» (2003 թ.)... Հարյուրից ավելի հոդվածներ է տպագրել Համո Սահյանի մասին: 1998 թվականին նրա անմիջական մասնակցությամբ եւ Ալեքսան Կիրակոսյանի հովանավորությամբ տպագրվել է Համո Սահյանի անտիպ բանաստեղծությունների ժողովածուն «Ինձ բացակա չդնեք» խորագրով: 2001 թվականին կազմել է «Համո Սահյան. Բանաստեղծը, Աստվածը, Մարդը» ժողովածուն, նույն թվականին նաեւ՝ Համո Սահյանի ութնյակների, հայրենների, տրիոլետների հատընտիրը: Եթե այս ամենին ավելացնենք, որ 1981 թվականին թեկնածուական թեզ է պաշտպանել «Բնությունը եւ մարդը Համո Սահյանի պոեզիայում» թեմայով, ապա, ընդհանուր գծերով ամբողջական կերեւա Դավթյան-գրականագետը:

Շչորս Դավթյանը կուսակցական աշխատողի իր արտոնությունները ծառայեցրեց հայ գրականությանը եւ հայ մշակույթին: Դրա ականատեսն եմ եղել դեռեւս 1970-80-ական թվականներին:

Դեռ 1988-ը չկար, բայց հրաշալի մի մարդ՝ Վոլոդյա Բաբայանը, մեծ համարձակության գնալով, վերանորոգում էր Շուշիի Ս. Ամենափրկիչ (Ղազանչեցոց) եկեղեցին: 1979-ին սոսկ կարճ տեղեկատվություն կարելի էր տպագրել այդ մասին, որովհետեւ պարզապես միամտություն կլիներ կարծել, որ Վոլոդյան (իսկապես ազգասեր մի մարդ) առանց աջակցության կարողանար իրականացնել այդ ծրագիրն ազերի իշխանավորների քթի տակ:

Այսօր Վոլոդյա Բաբայանը հիշում է.

- Ավելի քան 15 տարի զբաղվել եմ հայ ճարտարապետության այդ հրաշքի վերականգնումով: Այդ ընթացքում Շչորս Դավթյանը Մասիս սարի նման մեջքիս կանգնած է եղել: Օգնել է ոչ միայն շինանյութերով, սարքավորումներով, ֆինանսական միջոցներով, այլեւ տարին մի քանի անգամ եկել է ինձ այցելության: Ես այնքան էի ոգեւորված, որ Ս. Ամենափրկչի մի քանի վնասված քիվաքարեր որպես նվեր եւ ցուցանմուշ ուղարկեցի Շչորս Դավթյանի կողմից Սիսիանում հիմնադրված, իր տեսակի մեջ եզակի թանգարանին՝ Քարադարանին:

Մի առանձին հոդվածի թեմա է Համո Սահյանի հետ Շչորս Դավթյանի բարեկամությունը, որը սկսվել է 1968 թվականից, երբ առաջին անգամ այն ժամանակ դեռ Սիսիանի շրջանային թերթի խմբագրի տեղակալ Շչորս Դավթյանը հանպատրաստի, բանավոր խոսք է ասում Սահյանի «Քարափների երգը» նորատիպ ժողովածուի առիթով: Սակավախոսությամբ հայտնի եւ գովեստների մեջ ժլատ բանաստեղծը ոգեւորվում է. «Հրաշալի խոսեցիր: Ու, ամենակարեւորը՝ ոչ մեկին չկրկնեցիր»:

Այժմ արդեն միայն գրականագիտությամբ, մշակույթի պատմությամբ զբաղվող Շչորս Դավթյանն իր համար ամենակարեւոր աշխատանքը համարում է Համո Սահյանի կյանքի եւ ստեղծագործության ամբողջական պատկերը տալու խնդիրը:

- Համո Սահյանը հատկապես չհասկացվեց իր կյանքի վերջին տարիներին, ՀՀՇ-ական իշխանության օրոք,- ասում է Շչորս Դավթյանը: - Բայց որպես կենսագիր ես նրա կյանքի տարեգրությունից չեմ կարող հանել ցրտի, խավարի եւ սովի տարիները: Ես պիտի պատմեմ նրա ապրած կյանքի ամեն օրը...

Մահվանից առաջ Համո Սահյանը ցավով գրել է. **«Ինձ համար ամեն ինչ կորած է, / էլ ոչ ոք եւ ոչինչ ես չունեմ: / Ծամում եմ իմ բաժին չոր հացը, / Եվ քունս չի տանում, որ քնեմ: /- Հիվանդ է ծեր խոնարհ երգիչը, / Երեւի հոգեւարք է ապրում: / Ասում են.- Այդքանը դեռ քիչ է,/ Արժանի պատիժը չի կրում: /Փոխվել են դերերն ու տեղերը, / Բայց նույնն է երախը վիշապի.../ Սրա՞նք են այս երկրի տերերը, / Աղոթեմ, որ մահս շտապի...»**: Ահա, այսպիսի ծանր տողեր է գրել Համո Սահյանը, որ պեղել, մեզ է ներկայացնում Շչորս Դավթյանը: Ծանր են, այո, այս խոսքերը: Բայց մեր պատմությունն են, չէ՞...

Եվ բանաստեղծի համար, մեզ համար, մեր երկրի համար քունը չի տանում նաեւ գրականագետ Շչորս Դավթյանի:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Մեր «Արտավազդը» ձեր «Օսկարին» վատ չէ

«Օսկարի» մրցանակաբաշխությունից հետո, որն անցկացվեց լոսանջելեսյան «Կոդակ» սրահում, երեկ Երեւանի կոնյակի աշխարհահռչակ գործարանի սրահում տեղի ունեցավ Հայաստանի թատերական գործիչների միության «Արտավազդ» մրցանակաբաշխության արարողությունը: Ի տարբերություն նախորդ տարիների, այս անգամ «Արտավազդի» անվանակարգերի թիվը զգալիորեն ավելացել էր: Մեր երկրի թատերական գործիչներն իսկապես մեծ ոգեւորությամբ նշեցին իրենց պրոֆեսիոնալ տոնը՝ թատրոնի միջազգային օրը, որը զուգադիպեց Կոնստանտին Ստանիսլավսկու ծննդյան 140-ամյակին:

«Անբասիր ծառայության համար» գլխավոր «Արտավազդը» հանձնվեց Երեւանի պատանի հանդիսատեսի թատրոնի գլխավոր ռեժիսոր Զավեն Տասինցյանին: Անբասիր ծառայության եւ թատրոնում երկարատեւ գործունեության համար մրցանակներ ստացան նաեւ Ամալյա Արազյանը եւ Գալուստ Ջանսըզյանը (Բուենոս Այրես): Տարվա լավագույն ներկայացում ճանաչվեց Հ. Պարոնյանի անվան թատրոնում բեմադրված «Ատամնաբույժն արեւելյան» կոմեդիայի բեմադրությունը (բեմադրության հեղինակ՝ Երվանդ Ղազանչյան): Կնոջ լավագույն դերակատարման համար «Արտավազդը» հանձնվեց Ալլա Վարդանյանին՝ Գ. Սունդուկյանի անվան թատրոնում Կարինե Խոդիկյանի «Կինն անձրեւից հետո» բեմադրությունում կանացի գլխավոր դերակատարման համար: Մրցանակ ստացավ նաեւ Հ. Պարոնյանի անվան թատրոնի արտիստուհի Մարիամ Ղազարյանը («Ատամնաբույժն արեւելյան»): Տղամարդու լավագույն դերակատարման համար «Արտավազդը» շնորհվեց Տիգրան Ներսիսյանին՝ Ռոլանդ Շառոյանի «Մեր բաժին ուրախությունը» պիեսում Թումանյանի կերպարը կերտելու համար: Վահե Շահվերդյանից ստանալով մրցանակը՝ Տիգրան Ներսիսյանը շնորհակալություն հայտնեց Վահե Շահվերդյանին արդյունավետ եւ հետաքրքիր աշխատանքի համար: Արտիստը նաեւ ընդվզեց պատերազմական այս իրավիճակի համար: Մրցանակ շնորհվեց օպերային թատրոնի երգչուհի Վարդուհի Խաչատրյանին՝ «Նորմայի» մոսկովյան ներկայացման ժամանակ Ադալժիզա երգելու համար: Չգիտեմ, մրցանակաբաշխության ժյուրիի անդամները ծանոթ չե՞ն «Նորմայի» բեմադրության մոսկովյան արձագանքներին:

«Ոսկե ծնեկ» ներկայացմանը մասնակցելու համար մրցանակ տրվեց Ստանիսլավսկու անվան Երեւանի ռուսական թատրոնի արտիստուհի Եվա Շամխալովային: Ոչ գլխավոր դերակատարման համար մրցանակ շնորհվեց Սունդուկյանի անվան թատրոնի արտիստ Սամվել Փիլոյանին («Մեր բաժին ուրախությունը», հովիվ): Մրցանակի արժանացավ Գավառի թատրոնի գլխավոր ռեժիսոր Միքայել Կոտոյանը: Եվ վերջապես, վերջին՝ 12-րդ մրցանակը տրվեց երաժշտական լավագույն ձեւավորման համար («Լինսի-շոու», Կամերային թատրոն, ռեժիսոր՝ Վահե Հայրապետյան):

Ամեն դեպքում, այս անգամ եւս «Արտավազդը» տեր դարձավ մեր թատրոնի մարդկանց: Հեղինակավոր հանձնաժողովը (Խաչիկ Ավագյան, Կարինե Խոդիկյան, Սոնա Մելոյան (նախագահ), Վարսիկ Գրիգորյան, Սուրեն Հասմիկյան, Նաստաշա Գոմցյան) ավարտեց իր առաքելությունը:

Ս. ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ

Էգոյանին պատվում են Եգիպտոսում

եգիպտոսում կայացած կանադական ֆիլմերի առաջին փառատոնի շրջանակներում Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության Կահիրեի մասնաճյուղն Ատոմ Էգոյանի աղմկահարույց «Արարատ» ֆիլմի հատուկ ցուցադրումներ է կազմակերպել Կահիրեում եւ Ալեքսանդրիայում, տեղեկացնում է էլ. փոստով ստացված հաղորդագրությունը:

Ցուցադրումը տեղի է ունեցել 1000 տեղանոց «Թահրիր» կինոթատրոնում: Բացի հայերից, ներկա են եղել մեծ թվով օտարազգիներ եւ հայտնի արաբ դերասաններ, որոնք փառատոնի օրերին «Արարատը» մի անգամ դիտելուց հետո եկել են դարձյալ դիտելու: Ֆիլմի ցուցադրումից հետո Կահիրեի հեղինակավոր հյուրանոցներից մեկում ընդունելություն է կազմակերպվել, որի ընթացքում ՀԲԸՄ-ի շրջանային կոմիտեի նախագահ Պերճ Թերզյանն Ատոմ Էգոյանին հուշանվեր է նվիրել: Ներկա են եղել Եգիպտոսում ՀՀ դեսպան Սերգեյ Մանասարյանը, Եգիպտոսում Կանադայի դեսպան Միշել դը Սալաբերին, այլ պաշտոնական անձինք: ՀԲԸՄ-ի Կահիրեի մասնաճյուղի նախագահ Օննիկ Պըլքտանյանը Եգիպտոսում ծնված հայազգի ռեժիսորին ներկայացրել է հյուրերին, որն դը Սալաբերին Էգոյանի աշխատանքը բարձր գնահատելով, նշել է ընդհանրապես հայերի մասին. «Ձեր վշտի եւ տխրության պահերին անգամ դուք ցույց եք տալիս արժանապատվություն եւ համեստություն, որ ոչ մի ուրիշ ազգ չի ցուցաբերում, եւ դա չափազանց գեղեցիկ է»:

Կանադական ֆիլմերի փառատոնը Եգիպտոսում կազմակերպել է կանադական դեսպանատան մշակույթի կցորդ Ժան Ֆիլիպ Թաշյանը, հովանավորել են Եգիպտոսի մշակույթի նախարար Ֆարուք Հոսնին, Կանադայի դեսպան Միշել դը Սալաբերին եւ կանադա-եգիպտական գործարար խորհրդի նախագահ Մոհսեն Բադավին:

Հ. Օ.

АРМРОСГАЗПРОМ ARG ՀԱՅՌՈՒՍԳԱԶԱՐԴ

Բնական գազի հարգելի բաժանորդներ

104

Օգտվեք միայն գործարանային արտադրության գազասարքերից, միացման ու մաքրված ծխաօդատար ուղիներից:

Գազի սարքավորումների օգտագործման կանոնները չպահպանելը կարող է վթարների եւ դժբախտ դեպքերի պատճառ հանդիսանալ:

Վստահեք եւ համագործակցեք ՏԵՐՑԱՆՑԱՅԻՆ գազի համակարգը սպասարկող ընկերությունների հետ:

Դա ձեր անվտանգության ապահովման երաշխիքն է:

«ՀայՌուսգազարդ» ՓԲԸ

Մրցանակակիրները հայտնի են

Արդեն 11-րդ տարին է, ինչ ԼՂՀ-ում իրականացվում է արցախյան շարժումն արտացոլող գեղարվեստական գործերի գծով Եղիշեի անվան ամենամյա մրցանակաբաշխություն: Օրերս ԼՂՀ կառավարության հերթական նիստում հաստատվեց մրցանակաբաշխության հանձնախմբի 2002 թ. արդյունքների մասին որոշումը: Գրականության բնագավառում, համաձայն այդ որոշման, մրցանակի են արժանացել գրողներ Հրաչյա Բեգլարյանը՝ «Արցախ-Նամե» չափածո եւ հրապարակախոսական գրքերի, Սամվել Առուշանյանը՝ «Արցախում պատմվող հեքիաթներ», «Կուժ, քեզ ասեմ, կուլա, դու լսիր» մանկական գրքերի համար:

Գիտության բնագավառում մրցանակների են արժանացել Կառլեն Ադամյանը՝ «Չափագիտական ապահովման կառավարումը» եւ Սերգեյ Մելքումյանը՝ «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն» աշխատությունների համար: Իսկ պատմաբան Վահրամ Բալայանին մրցանակ է շնորհվել «Արցախի պատմություն» ուսումնասիրական գրքի համար:

Արցախում լայնորեն հայտնի երգիծանքի վարպետ Ռաշիդ Աղամալյանը շահել է թատերական արվեստի անվանակարգով նախատեսված մրցանակը՝ «Արցախյան զվարճախոսություններ» ծրագրի համար:

Նկարչության եւ կիրառական արվեստի բնագավառում մրցանակակիրներ են ճանաչվել արցախագետ Շահեն Մկրտչյանը՝ «Արցախի գանձերը» գիրք-ալբոմի, լուսանկարիչ Ռուսլան Սարգսյանը՝ «Արցախ. ցավի եւ սիրո երկիր» լուսանկարչական գործերի համար:

Երաժշտության բնագավառում մրցանակը շնորհվել է երիտասարդ կոմպոզիտոր Սիմոն Սարգսյանին՝ «Կվարտետ» ստեղծագործության համար, իսկ կինեմատոգրաֆիայի անվանակարգում լավագույն է ճանաչվել Նորեկ Գասպարյանի «Տղամարդիկ» տեսաֆիլմը:

Հրապարակախոսության բնագավառում մրցանակը շնորհվել է լրագրող Վահրամ Աթանեսյանին՝ «Հոգեւոր Հայաստանի գաղափարաբանությունը եւ արդի խնդիրները» հոդվածաշարի համար:

Ինչպես «Ազգի» թղթակցին տեղեկացրեց վերոհիշյալ հանձնախմբի նախագահ, բանաստեղծ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր Վարդան Հակոբյանը, 2003 թ. մրցանակաբաշխության նյութերն արդեն ընդունվում են: Հիշեցնենք, որ այս մրցանակաբաշխության աշխարհագրությունը լայն է, դրան կարող են մասնակցել ոչ միայն արցախցիները, այլեւ ուրիշ երկրների քաղաքացիներ, ընդ որում՝ ոչ միայն հայ: Մրցանակաբաշխության թեմատիկ պահանջները բոլոր մասնակիցների համար նույնական են:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կապանի քաղաքապետարանը 29.04.2003 թ. կազմակերպում է դասական բաց աճուրդ: Վաճառվում է Ռ. Մինասյան փ. թիվ 14 շենքի ոչ բնակելի 43,8 քմ, 26,8 քմ, 19,3 քմ, 43,3 քմ, 19,3 քմ, 14,5 քմ, Դավիթ Բեկ թաղամասի թիվ 6 շենքի 126,1 քմ, Չարենցի փ. թիվ 2 շենքի 26,0 քմ տարածքները: Աճուրդին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ 26.04.2003 թ. պետք է ներկայացնեն աճուրդի մասնակցության հայտ, ընկերության (անձը հաստատող) փաստաթղթեր, աճուրդի մասնակցության եւ տոմսի անդորրագրեր:

Տեղեկությունների համար դիմել Կապանի քաղաքապետարան, հեռ. 6-58-52:

ԱՃՈՒՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ԱԶԳ

Մարզական

Տափողակով հոկեյը Հայաստանի համար իրոք էկզոտիկ մարզաձեւերի շարքին է դասվում։ Ուստի կրկնակի հաճելի եւ զուգե շատերի համար անակնկալ է հոկեյի ՀՀ հավաքականի մասնակցությունը Նոր Զելանդիայում կայանալիք աշխարհի «C» խմբի առաջնությանը։ Խաղային մարզաձեւերի ներկայացուցիչներից հայ հոկեյիստներն առաջինն են, որ անկախ Հայաստանը ներկայացնելու են ամենաբարձր մակարդակի մրցաշարում։ Այնպես որ դա իրոք Հայաստանի մարզական կյանքում մեծ իրադարձություն է։ Ստուգատեսի շեմին հանդիպեցինք հավաքականի գլխավոր մարզիչ Գագիկ Վարդանյանին։

Հայկական հոկեյի «առաջին ծիծեռնակները»

– Պարոն Վարդանյան, հետեւում է մնացել աշխարհի առաջնության նախապատրաստական փուլը։ Ինչպիսի՞ պատրաստվածությամբ է թիմն ասպարեզ մտնելու։

– Հավաքականը կազմավորվել է սեպտեմբերին եւ սկսվել են ամենօրյա մարզումները Երեւանի գեղասահքի մարզադպրոցում։ Առաջնահերթ ուշադրություն ենք դարձրել տղաների ֆիզիկական եւ տեխնիկական պատրաստության վրա, մշակվել են տակտիկական որոշ սխեմաներ, որոնք կկիրառվեն հանդիպումների ժամանակ։ Ինձ թվում է, որ թիմն ունի որոշակի ձեռագիր, եւ տղաները պատրաստ են առաջնությանը։

– Իսկ ուսումնամարզական հավաքներ անցկացվե՞լ են։

– Նախատեսել էինք մինչեւ առաջնության մեկնելը մարտի 20-ից 10-օրյա հավաք անցկացնել Մոսկվայում, սակայն ֆինանսական դժվարությունների հետեւանքով այն չկայացավ։ Ուստի մեկնում ենք մրցավայր մարտի 31-ին։ Նշեմ, որ ճանապարհորդության հարցով հավաքականին աջակցել է Ավիացիայի գլխավոր վարչությունը։ Հայաստանի հոկեյի ֆեդերացիայի նախագահ Կարեն Խաչատրյանի, նրա տեղակալ Հայկ Ջաղացպանյանի ջանքերով հնարավոր եղավ հովանավորների միջոցով լուծել ֆինանսների հայթայթման հարցը։ Հավաքականն ապահովված է մարզագույքով, «Նայք» ֆիրմայի 2 կոմպլեկս (կարմիր եւ սպիտակ գույնի) մարզահագուստով։

– Ովքե՞ր են ընդգրկված հավաքականում։

– Առաջնությանը կմասնակցի 18 հոկեյիստ։ Նրանցից երկուսը՝ Ռաֆֆի Քաջբերունին եւ Սիմոն Եղյայանը հրավիրվել են ԱՄՆ-ից, Լեւոն Միքայելյանն ու Դմիտրի Պլեխանովը խաղում են Պոդոլսկում։ Ռուսաստանից եւս 2 հոկեյիստ հավաքականի թեկնածու էր, սակայն, ցավոք, վնասվածքի պատճառով հնարավոր չեղավ օգտվել նրանց ծառայություններից։ Մնացած հոկեյիստները Երեւանի ԲԿՄՄ-ի, «Դինամոյի» եւ «Շենգավիթի» սաներն են, երկուսը Գյումրիից են։ Շատ խոստումնալից հոկեյիստ է տակավին պատանի Հովնանը, որի հետ մեծ հույսեր ենք կապել։ Հավաքականի ավագ, 32-ամյա փորձառու Սամվել Զաքարյանը թիմի առաջատարն է, ժամանակին խաղացել է Ռուսաստանում, եւ հույս ունենք, որ նրան կհաջողվի իր հետեւից տանել խաղընկերներին։

– Ծանո՞թ եք մրցակիցների խաղային հնարավորություններին։

– Հաջողվել է դիտել Թուրքիայի հավաքականի մասնակցությամբ մի քանի խաղ, իսկ Լյուքսեմբուրգի եւ Նոր Զելանդիայի հոկեյիստների մասին առանձնապես տեղյակ չեմ։ Ապրիլի 3-ին առաջնության բացման պատիվը վստահվել է Հայաստանի եւ Լյուքսեմբուրգի հավաքականներին։ Հաջորդ օրը կմրցենք Թուրքիայի ընտրանու հետ, իսկ ապրիլի 6-ին ուժերը կչափենք տանտերերի հետ։ Հաղթողն իրավունք կստանա հաջորդ տարի մասնակցելու աշխարհի առաջնության «B» խմբում։ Առաջին երեք տեղերը զբաղեցրած թիմերը պարգեւատրվելու են մեդալներով։

– Ի՞նչ ակնկալիքներով եք մեկնում աշխարհի առաջնություն։

– Միայն լավ ակնկալիքներով։ Ճիշտ է, մեր ֆինանսական հնարավորությունները համեմատելի չեն մրցակիցների հետ, բայց, կարծում եմ, ունենք այն ներուժը, դրան գումարած մեծ ոգեւորությունն ու եռանդը, որոնք կնպաստեն պատվով դուրս գալու դժվարին քննությունից։

– Ուրեմն հաջողություն մաղթենք հայկական հոկեյի «առաջին ծիծեռնակներին» եւ հուսանք, որ բարձր տրամադրությամբ կվերադառնաք հայրենիք։

– Շնորհակալություն։ Կաշխատենք հուսախաբ չանել մեր երկրպագուներին։

Անանդի հաղթարշավը շարունակվում է

Մոնակոյի շախմատի մրցաշարում իր հաղթարշավն է շարունակում Անանդը։ 9-րդ տուրում հնդիկ գրոսմայստերը 1,5–0,5 հաշվով հաղթեց Ալմաշուն եւ 12 միավորով ընթանում է առջեւից։ Նրանից կեսական միավորով հետ են մնում Լեկոն ու Թոփալովը։ Երկուսն էլ իրենց օգտին 2-ական միավոր գրանցեցին համապատասխանաբար վան Վելիի եւ Իվանչուկի հետ պարտիաներում։ Նույնպիսի արդյունքի հասավ Շիրովը Լյուբոեւիչի հետ մրցախաղում։ Կրամնիկը 1,5–0,5 հաշվով պարտության մատնեց Գելֆանդին, իսկ Մորոզեւիչ–Բարեեւ պարտիայում մրցակիցները խաղաղ դաշն կնքեցին։

«Կույր» շախմատում լավագույնն առայժմ Կրամնիկն է՝ 6,5 միավոր։ 6-ական միավոր ունեն Գելֆանդն ու Թոփալովը։ Կայծակնային մրցախաղում ուժեղագույնը Բարեեւն է (7 միավոր)։

«Յանգ բոյզը» զիջեց չեմպիոնին

Երեւան ժամանելուց առաջ ֆուտբոլի ՀՀ ազգային հավաքականի խաղացողներ Հարություն Վարդանյանն ու Արթուր Պետրոսյանը «Յանգ բոյզի» կազմում ծանր մրցախաղ անցկացրին «Բազելի» հետ երկրի գավաթի մրցաշարում։ Քառորդ եզրափակիչ այդ խաղում «Յանգ Բոյզը» սեփական հարկի տակ լրացուցիչ ժամանակում զիջեց երկրի չեմպիոնին (3–4)։ «Յանգ բոյզի» կազմում աչքի ընկավ Գուրկան Շերմետերը՝ խփելով բոլոր 3 գոլերը։ «Բազելին» հաղթանակ պարգեւեց 109-րդ րոպեին Յակինի խփած գնդակը։ Կիսաեզրափակիչի ուղեգիր նվաճեց նաեւ Շվեյցարիայի առաջնության առաջատար «Գրասհոպերսը»՝ հյուրընկալվելիս 2–1 հաշվով հաղթելով «Լյուցեռնին»։ Հաջորդ փուլ մտավ նաեւ «Քսամաքսը», որը «Վիլի» հետ արտագնա խաղում 2 անպատասխան գնդակ խփեց։ Կիսաեզրափակիչի վերջին մասնակիցը հայտնի կդառնա մարտի 30-ին կայանալիք «Շաֆհաուզեն»–«Սեն-Գալեն» խաղից հետո։

Հավակնորդների թիվը նվազում է

Մայամիում անցկացվող թենիսի մրցաշարում կանանց պայքարում հայտնի դարձան կիսաեզրափակիչի բոլոր մասնակիցները։ Սերենա Ուիլյամսից եւ Կիմ Կլայստերսից հետո հաջորդ փուլ դուրս եկան Չանդա Ռուբինն ու Ջենիֆեր Կապրիատին։ Ռուբինը հաղթեց Ժյուստին Էնենին (6–3, 6–2), իսկ Կապրիատին պարտության մատնեց Շոնեուին (4–6, 7–6, 6–4)։

Տղամարդկանց մրցաշարում պայքարը շարունակում են Կոստան, Ֆեդերերը, Մոյան, Աղասին, Շրիչափխանը եւ Այնաուին։

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

Չին գեղասահորդները կրկին ուժեղագույնն են

Չին գեղասահորդներ Սյուն Շենը եւ Չժաո Խոնբոն պահպանեցին աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը սպորտային զույգերի մրցավեճում՝ 2-րդ տարին անընդմեջ արժանանալով ոսկե մեդալի։ Վաշինգտոնում անցկացվող գեղասահքի աշխարհի առաջնությունում նրանք գերազանց ելույթ ունեցան կամավոր ծրագրում եւ առաջ անցան մինչ այդ առաջատարի դերը ստանձնած ռուս գեղասահորդներ Տատյանա Տոտմյանինայից եւ Մաքսիմ Մարինինից, որոնք արժանացան արծաթե մեդալի։ Մրցանակային 3-րդ տեղը գրավեց Մարիա Պետրովա-Ալեքսեյ Տիխոնով զույգը։

Պարային զույգերի մրցավեճում առայժմ լավագույնն Իրինա Լոբաչովա-Իլյա Ավերբուխ երկյակն է։

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՆ ՄԱՐԶԻՉՆԵՐԸ

ՀՀ հավաքականներին դժվարին մրցախաղեր են սպասում

Առաջիկա օրերին ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային եւ երիտասարդական հավաքականներին հետաքրքրական ու պատասխանատու հանդիպումներ են սպասում։ Այսօր ժամը 15-ին Աբովյանի «Կոտայք» մարզադաշտում կտրվի Հայաստանի եւ Հյուսիսային Իռլանդիայի երիտասարդական հավաքականների մրցավեճի մեկնարկը, իսկ հաջորդ օրը ժամը 18-ին «Հանրապետականում» կսկսվի ազգային հավաքականների ընտրական մրցախաղը։ Ապրիլի 1-ին եւ 2-ին մեր հավաքականները կհյուրընկալվեն իսպանացիներին։

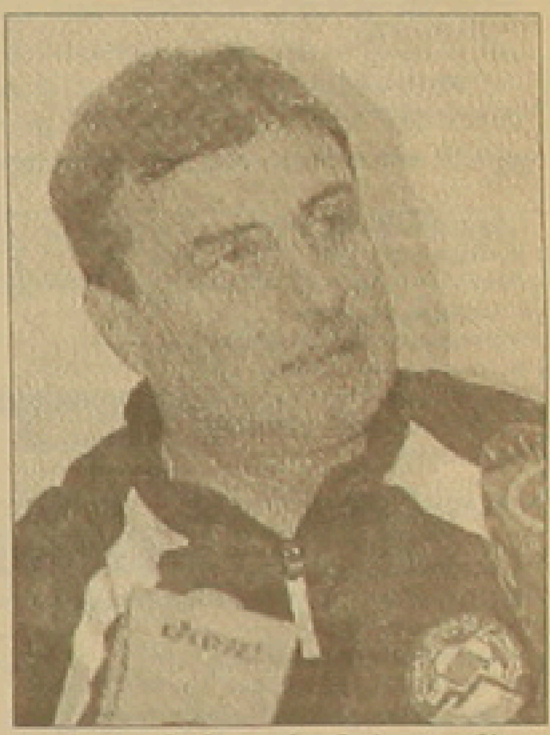

Առաջիկա ընտրական մրցախաղերին մեր ֆուտբոլիստների նախապատրաստությանն էր նվիրված ՀՀ ազգային հավաքականի նոր գլխավոր մարզիչ Միխայ Ստոյկիցայի եւ նրա օգնական Միխայ Ստոյկայի երեկվա հանդիպումը լրագրողների հետ։ Ողջունելով լրագրողներին, նրանք նշեցին, որ ուրախ են Հայաստանում գտնվելու համար եւ կձգտեն աշխատանքում պրոֆեսիոնալիզմ դրսեւորել։ Նրանք կարեւորեցին այն հանգամանքը, որ տեղի մարզիչներից, ֆեդերացիայի ղեկավարությունից հավաքականի ֆուտբոլիստների անդամների վերաբերյալ տեղեկություններ են ստացել, ինչը կօգնի կազմը որոշելիս։ Ճիշտ է, ժամանակը շատ կարճ է, սակայն մարզիչները հույսով են, որ կկարողանան ֆուտբոլիստներին ճշգրիտ տեղեկություններ հաղորդել հակառակորդի մասին, ընտրել խաղի համապատասխան տակտիկա եւ փորձել արդյունքի հասնել։

Ստոյկիցան նշեց, որ դիտել է մեր հավաքականի մասնակցությամբ վերջին 3 հանդիպումները եւ ավելի շատ հավանել է Իսրայելի հետ խաղում մեր ֆուտբոլիստների գործողությունները։ Իսկ ահա ուկրաինացիների հետ խաղի արդյունքը թեեւ դրական էր, սակայն խաղը մարզչին դուր չի եկել։ Նա հստակ շեշտեց այն, որ առաջին րոպեներին հավաքականը գոլ բաց թողեց, ինչը ֆուտբոլիստների անուշադրության, խաղի մեջ ուշ ներգրավվելու հետեւանք է։ Որպես թերություն Ստոյկիցան համարում է գոլային քիչ պահեր ստեղծելը եւ դրանց իրացման ցածր տոկոսը։ Ըստ մարզչի, ֆուտբոլիստները պետք է 90 րոպե խաղի մեջ լինեն՝ պատրաստ ամեն վայրկյան դիմելու վճռական գործողությունների։ Խոսելով առանձին ֆուտբոլիստների մասին, Ստոյկիցան ընդգծեց, որ հարձակման գծում իրենց վատ չեն դրսեւորում Քարամյան եղբայրները, սակայն նրանց ֆիզիկական տվյալները գոհացուցիչ չեն։ Առջեւի գծում անհրաժեշտ են բարձրահասակ եւ ֆիզիկապես ամուր ֆուտբոլիստներ, որոնք նաեւ պետք է հիանալի տիրապետեն գլխով խաղին։ Ստոյկիցային շատ է դուր եկել Ռոմիկ Խաչատրյանի խաղը, որը դաշտում մեծ ծավալի աշխատանք է կատարում։ Ցավոք, պարապմունքի ժամանակ Ռոմիկը վնասվածք է ստացել եւ նրա բացակայությունը մեծ կորուստ կլինի թիմի համար։ Ստոյկիցայի կարծիքով, լեգեոներները պետք է որ լավ մարզավիճակում գտնվեն։ Արթուր Պետրոսյանը, Հարություն Վարդանյանն ու Ալբերտ Սարգսյանը, որը հրավիրվել է Կիեւի «Արսենալ», երեկ պետք է ժամանեին Երեւան։

Ինչ վերաբերում է մրցակցին, ապա Ստոյկիցան հավաքականի որոշ ֆուտբոլիստների ճանաչում է, կան մի քանի լավ խաղացողներ, որ հանդես են գալիս Անգլիայի պրեմիեր-լիգայում։ Ստոյկիցան գտնում է, որ բրիտանական ոճի ֆուտբոլ դավանող հյուսիսիռլանդացիների հետ դժվարին խաղ է սպասվում՝ հաշվի առնելով նաեւ դաշտի տերերի համար ոչ նպաստավոր եղանակային պայմանները։ Չնայած այդ ամենին, գլխավոր մարզիչն ու նրա սաները մարտականորեն են տրամադրված եւ կձգտեն ուրախացնել երկրպագուներին։

Մեզ մնում է հաջողություն մաղթել հայ ֆուտբոլիստներին առաջիկա ծանր մրցախաղերում եւ մեր ներկայությամբ ոգեւորել, աջակցել հավաքականներին ցանկալի արդյունքի հասնելու համար։

Mobilising Good Practice to Reduce Poverty

The British government's Department for International Development **(DFID)** has contracted Pricewaterhouse Coopers for the implementation of this exciting modernisation project over the next four years. We are looking for experienced and well qualified people to work with our foreign consultants, with knowledge **in public sector reform in Central Government.**

The primary objective of this important project is to improve the efficiencym effectiveness, transparency and responsiveness of all levels of public administration in Armenia.

The project will major on the Ministries of Education, Social Security and Health and link with other Ministries and agencies as required.

We envisage very close collaboration with key donors such as EU, World Bank and USAID to ensure maximum synergy and benefit for our client, the Public Service Reform Commission on behalf of the Government of Armenia.

We are recruiting for four positions.

1. **Structural & Organisational** analysis and development of new strategies for the modernisation of Ministries. - *Ref: 002*
2. **Human Resource** Management & Development in the public sector - *Ref: 003*
3. **Legal aspects** of Civil/public service modernisation - *Ref: 004*
4. **Civil Society** involvement in the NGO/governmental processes - *Ref: 005*

We are also recruiting first-class, experienced English language interpreters/translators - *Ref: 006*

Part-time/flexible contracts are possible and equal opportunities are guaranteed to all applicants.

In the first instance kindly send your CV to Laura Khalatyan by email on larkhal@yahoo.com

We anticipate holding preliminary interviews week commencing 31st March, final selection during week commencing 7th April and contracts to commence 14th April.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Քորթիլ կորպորացիայի Հայաստանի մասնաճյուղն աշխատանքի է հրավիրում մեխանիկների հետեւյալ որակավորմամբ.

շինարարական տեխնիկայի մասնագետ, որը կկատարի շինարարական տեխնիկայի վիճակի ստուգման, ինչպես նաեւ վերանորոգման աշխատանքներ։

Թեկնածուները կարող են զանգահարել Քորթիլ կորպորացիայի Հայաստանի մասնաճյուղի գրասենյակ 59-33-88 հեռախոսահամարով։

Ձեւ N 1

Հաշվապահական հաշվեկշիռ
առ 01.01.2003

Կազմակերպության անվանումը	Երեք յոթ-777 ակ դրամական շահով խաղեր
Փաստացի գործունեության հիմնական երկու տեսակները	
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը	26408000270
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը	00000336
Չափի միավորը	հազ. դրամ
Գտնվելու վայրը Երեւան,	Կոմիտասի 51
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը	Կոմիտասի 51

Ակտիվ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010	1053	1001
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	080	1053	1001
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	160	141	141
Այլ դեբիտորական պարտքեր	180	2	
Դրամական միջոցներ եւ դրանց համարժեքներ	200	1	2
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	144	143
Հաշվեկշիռ	230	1197	1144

Պասիվ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	240	1053	1053
Կուտակված շահույթ	270	(3781)	(4486)
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	(2728)	(3433)
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	410	200	87
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոցիալական ապահովագրության գծով	420		22
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի եւ աշխատակիցների այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով	430		78
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	450	3725	4390
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	3925	4577
Հաշվեկշիռ	500	1197	1144

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն 2002 թ.

Ձեւ N 2

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան անողական	Հաշվետու տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան անողական
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	1420	10198
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	020	(1175)	(1539)
Համախառն շահույթ (վնաս)	030		8659
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	060	245	8659
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	245	8659
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	140	245	8659
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	160	245	8659
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում) հաստատագրված վճար	170		8654
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	245	5

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Ձեւ N 3

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը / Ցուցանիշները	Տող	Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալ		
		Կանոնադրական կապ.	Կուտակված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2000 թ.	010	1053.0	(4026)	(2973)
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060		245	245
Մնացորդը առ 31.12.2001	100	1053	(3781)	(2728)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2001 թ.	010	1053	(3781)	(2728)
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060		5	5
Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում)	080		(710)	(710)
Մնացորդը առ 31.12.2002	100	1053	(4486)	(3433)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Ձեւ N 4

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ ժամանակաշրջան Գումար	Նախորդ ժամանակաշրջան այդ թվում դրամարկղ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան Գումար	Հաշվետու ժամանակաշրջան այդ թվում դրամարկղ դրամ
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010			1	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր					
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	6023	6023	10198	10198
Գործառնական այլ գործունեությունից, այդ թվում	030	1859	1859	665	665
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	7882	7882	10863	10863
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր					
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	1465	1465	1532	1532
Վճարումներ աշխատակիցներին եւ նրանց անունից	070	58	58	427	427
Վճարումներ բյուջե	080	6290	6290	8771	8771
Վճարումներ սոցիալական ապահովության հիմնադրամ	090	68	68	132	132
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	7881	7881	10862	10862
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	120	1	1	1	1
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր					
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	320	1	1	1	1
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	1	1	2	2

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ձեւ N 5

Աղյուսակ 2

5.3.2. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

Դասի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա վերջին մնացորդը	Ավելացում ընդամենը	Նվազեցում ընդամենը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Շահագործման մեջ գտնվող մաշվող հիմնական միջոցներ	010	1053		52	1001
- հաշվեկշռային արժեք	011	1053			1053
- արժեք	012		52		52
- կուտակված մաշվածություն					
Ընդամենը շահագործման մեջ գտնվող մաշվող հիմնական միջոցներ	100	1053		52	1001
- հաշվեկշռային արժեք	101	1053			1053
- արժեք	102		52		52
- կուտակված մաշվածություն					
Ընդամենը հիմնական միջոցներ	160	1053		52	1001
- հաշվեկշռային արժեք	161	1053			1053
- արժեք	162		52		52
- կուտակված մաշվածություն					

Աղյուսակ 14

Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին

Հարկատեսակի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Գույքահարկ	050	2	(1)
Հաստատագրված վճարներ	080	198	88
Ընդամենը	140	200	87

5.3.4. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ
Ֆինանսական արդյունքների հաշվետվություն ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ

Աղյուսակ 18

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա (միջանկյալ ժամանակաշրջան անողական)	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան անողական)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	1420	10198
Անձնակազմի գծով ծախսումներ	060		(427)
Մաշվածության եւ ամորտիզացիայի գծով ծախսումներ	070		(52)
Գործառնական այլ ծախսումներ եւ ծախսեր	080	(1175)	(1055)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	245	8664
Սովորական գործունեությունից շահույթ	110	245	8664
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	130	245	8664
Շահութահարկի գծով ծախս հաստ. վճար	140		8659
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	150	245	5

Կ. Տ.

Ղեկավար՝ Արավին Բաղդասարյան
Գլխավոր հաշվապահ՝ Մարինե Այվազյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է 2003-2004 ուսումնական տարվա ընդունելությունը մագիստրոսի կոչում շնորհող հետեւյալ ծրագրերով՝

- ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
- ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԻ ԵՎ ՏԵՂԵԿՈՒՅԹԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՈՒՍՄՈՒՆՔՆԵՐ
- ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ
- ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄԸ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերեն լեզվի լավ իմացությունը պարտադիր են

Փաստաթղթերի ընդունման վերջնաժամկետն է ապրիլի 14-ը, ժ. 15[00]

Տեղեկությունների համար դիմել՝
Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40, 19 գրասենյակ
Հեռ. 51-27-93, 51-27-92

Call For Proposals
Democracy Commission Small Grants Program
United States Embassy

The United States Embassy is pleased to announce the second round of the Democracy Commission Small Grants program for the current year to support initiatives to help in the development of democracy, respect for human rights, and civic education in Armenia.

Guidelines:

Projects should be designed to promote civil society, to foster democratic processes, and to increase respect for human rights in Armenia.

Recipients should be non-governmental organizations (NGOs) that work to advance these goals. Armenian private non-profit organizations and independent media outlets may apply for grant funds.

Projects may include such democracy-building aspects as: civil society, free flow of information (including support for independent media), transparency in government, public education and advocacy, association building, rule of law and legal reform, conflict resolution, human rights, civic education, market economy, get-out-the vote or other election issues, anti-trafficking and anti-corruption awareness campaigns and training, and ethnic, minority, and women's equality. Grants may not be used for partisan political activities.

The Embassy reserves the right to monitor the project or activities that are funded by the grant. Upon completion of the project funded by the grant, the grantee must submit a project report and a financial accounting report to the Embassy.

Most grants will be for $10,000 or less, but extremely well-justified projects may be funded up to $24,000. Grantees are encouraged to seek co-funding from other sources.

Grants should be used to carry out specific, concrete projects. These projects should further the long-term goals of the organization. Project proposals should describe specific objectives, outcomes and intended audience, and should include a beginning and ending date of the project.

A detailed and realistic budget of all project expenses must be provided. All budgets must be calculated in US Dollars and must be clearly linked to project activities in the proposal narrative.

Proposals will be evaluated according to the topic of the project, clearly formulated goals and target groups, and the ability of the applying organization to carry out the project aims. Proposed projects which meet the basic criteria outlined above will be considered at the meeting of the Democracy Commission.

Application forms and program guidelines can be obtained from US Embassy, Baghramian Street 18, Yerevan, Armenia (Consular Entrance) or at the Embassy website http://www.usa.am/announcements.html. All applications must be written in English and submitted to the Public Affairs Office, US Embassy, by April 15, 2003, 5:30 PM.

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 5000 Ստորագրված է տպագրության՝ 27. 3. 2003 Գինը՝ 100 դրամ